

FRANCIS POWERS GAVO 10 METŲ KALĖJIMO

HERTER REIKALAUJA LAISVŲ RINKIMŲ DOMINIKOJ OAS ATSTOVAM PRIŽIŪRINT

Lotynų Amerikos respublikos nori tuoj sankcijų

SAN JOSE, Kostarika. — Valstybės sekretorius Herteris, norėdamas nukelti į ateičių sankcijas prieš Dominikos respubliką, pareikalavo, kad diktatorius Trujillo praveštų artimiausiu laiku (kalbama, kad per 6 mėnesius) laisvus rinkimus savo respublikoj, prižiūrint OAS (Amerikos Valstybių Organizacijos) komitetui.

Ir tik po to, kai Dominika atmetų šitokį OAS projektą, reikėtų svarstyti, kokių priemonių imtis prieš Dominikos vyriausybę, kad ji priimtų šį pasiūlymą, kalbėjo valstybės sekretorius.

Lotynų amerikiečiai karštesni

Bet Lotynų Amerikos delegatai iš didžiausios dalies nori tuoj griebtis sankcijų prieš Dominiką: nutraukti diplomatinis santykius ir paskelbti ekonominį boikotą, kad ir ribotą.

JAV lygiai griežtai smerkia Dominikos diktatorių Rafael Trujillo Molina už samokslą nužudyti Venecuelos prezidentą Romulo Betancourt šį pavasarį, bet mažiau karščiuojasi, kai eina kalba apie Trujillo nubaudimą. Diplomatinės, o ypač ekonominės sankcijos, daugiau pakenktų Dominikos nelaimingiesiems gyventojams, negu jų despotui.

Vienu klausimu Lotynų Amerikos respublikai ir JAV nuomonė visiškai sutampa: atėjo laikas imtis bendrų priemonių padaryti galą Trujillo 30 metų despotizmui. Herteris šiuo reikalu dėjo žingsnį toliau už Lotynų Amerikos respublikų užsienio reikalų ministerius, pasiūlydamas sudaryti OAS mechanizmą, specialų komitetą, kuris prižiūrėtų diktatūros pakeitimą Dominikoj žmonių vyriausybe, rinkta tikrai laisvuose rinkimuose.

Kuba — kitos savaitės darbotvarkėje

Iki šios savaitės pabaigos OAS užsienio reikalų ministerių konferencija turės baigti Venecuelos skundą prieš Dominiką ir priimti rezoliuciją apie sankcijas šalia paskelbto pasmerkimo Dominikos diktatūrai.

Kitą savaitę prasidės Kubos kaltinimų Amerikai ir pastarosios kaltinimai Kubai svarstymas. Iš pradžių šis dalykas buvo iškeltas Saugumo Taryboje, kurstant tai daryti Sovietų Sąjungai.

Taryba tačiau nutarė perkelti Kubos skundą dėl tariamo Amerikos ekonominio karo ir ginkluotos intervencijos grėsmės. Į Amerikos Valstybių Organizaciją (OAS), kur šios sąjungos nariai gali dalyką svarstyti nesimaišant Sovietų Sąjungai.

Susišaudymai Kuboje

HAVANA. — Kuboje eina gandų apie susišaudymus tarp kontrrevoliucionierių ir policijos bei kariuomenės keliose vietose — Cienuegos ir Santa Clara srityse, 500 kariškių iš Kubos karo laivyno buvo areštuota pastarosiomis dviem dienomis, susekus jų samokslą pabėgti į Ameriką. "Jose Marti" ir "Antonio Maceo" karo laivais, fregatomis.

IŠ VISO PASAULIO

Kipras stosi Jungtines Tautas

NEW YORKAS. — Kipro respublika su puse milijono gyventojų pasiuntė Saugumo Tarybai prašymą priimti į Jungtinių Tautų narius. 12 prašymų šįmet gauta iš naujųjų Afrikos valstybių. Jų priėmimą turės patvirtinti JT visuotinis susirinkimas. Jas visas priėmus, JT turės 95 narius, dabar turi 82.

Nuteisė komunistų teroristus

SAIGONAS, P. Vietnamas. — Karo teismas nuteisė mirties bausme du komunistų teroristus, kurie 1958 m. spalio mėnesį įmetė bombą į JAV karinės misijos valgyklą. Kiti 4 jų sėbrai gavo kalėjimo nuo 5 metų iki gyvos galvos. Nuo jų bombos žuvo 7 žmonės, visi vietiniai.

Kanados protestas Lumubai

OTTAVA. — Kanados vyriausybė pasiuntė griežtą protestą Kongo premjerui Lumumba dėl kanadiečių kareivių, priklausančių JT brigadai, užpuolimo Leopoldvilles aerodrome. Užpuolikai buvo Kongo kareiviai. Premjeras Diefenbaker pareikalavo garantijų, kad panašūs užpuolimai nebesikartotų.

U-2 įvarė baimės Sovietams

NEW DEHLI, Indija. — Ministras pirmininkas Nehru kalbėjo parlamente, kad jis gali suprasti Sovietų išgąstį, kai Amerikos špionažo lėktuvas U-2 įrodė, jog amerikiečiai gali įskristi ir išskristi iš jų teritorijos, kada tik nori. Tikrąją baimę kelia ne špionažas, bet atominės bombos, kurias Amerikos lėktuvai gali nesunkiai įgabenti, priminė Nehru.

Chang patvirtintas Korėjos premjeru

Senas Syngman Rhee priešas

SEOUL, P. Korėja. — Naujai ir demokratiškai išrinktas parlamentas patvirtino Dr. John Chang ministru pirmininku.

Dr. Chang vadovavo opozicinei demokratų partijai. Jos prezidentas D. Syngman Rhee nenorėjo prileisti prie valdžios ir klastodavo policijos pagalba balsavimo duomenis.

Kai šių metų pradžioje įvyko prezidento ir viceprezidento rinkimai, Dr. John Chang, ilgametis viceprezidentas, gavo netikėtai mažai balsų. Balsavimu klasta buvo tokia aiški, kad sudarė visa tauta, ypač jaunimas, sukėlė revoliuciją ir nuvertė "patriarchą" Rhee.

Pakeitus konstituciją ir pravedus naujus rinkimus, į premjerus brovės buvęs Rhee bendradarbis Kim Do Yun, bet jo kandidatūrą parlamentas atmetė.

Amerikos lakūnas Francis Powers, U-2 lėktuvo pilotas (antras iš dešinės) kaltinamųjų suole Maskvoje. Kairėje sėdi jo gynėjas, sovietų valdžios paskirtas advokatas Michail Griniov.

JUNGTINĖS TAUTOS GALI ATTRAUKTI TAIKOS ARMIJĄ IŠ KONGO VALSTYBĖS

Hammarskjöldo grasinimai — džiaugsmas Lumumbai

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dag Hammarskjöld ne tiek pabaigino, kiek pradžiugino Kongo premjerą Patrice Lumuba, įspėdamas, kad JT tarptautinė brigada bus atitraukta iš Kongo, jei šalies valdžia su ja nebendradarbiaus ir darys toliau visokias klūtis taikos brigados uždaviniams atlikti.

Leopoldvillėj tuoj atsiliepė Patrice Lumumba, pareikšdamas, kad Hammarskjöldas naudoja šantažą prieš Kongą. Jis turįs savo pusę draugiškų tautų, kurios padės atstatyti tvarką Konge ir jį paversti klestinčia šalimi.

Nepriėmė Dr. Bunches

JT gen. sekretoriaus pavaduotojas Dr. Ralph Bunche bandė, bet neparašo penktadienį prie Lumumbos įspėti, tegu jis sutramdo savo kareivius.

Kareiviai ketvirtadienį gana barbariškai pasielgė su kanadiečių daliniu iš JT "taikos armijos". Išvarius po to iš Leopoldvilles aerodromo Kongo kareivius, JT brigada apsitvėrė spygliuotom vieliom. Dr. Bunche davė leidimą švęsti kongiečius, jei jie evakuavimas laivais.

Užėmė upės uostą

Kongo kareiviai penktadienį užbėgo JT brigadai už akių, užimdami vienintelį Kongo upės uostą Monondą, į kurį gali įplaukti ir jūriniai laivai. Per šį uostą eina JT brigados reikmenų pristatymas, o taip pat belgų evakavimas laivais.

Tarybos posėdis sekmadienį

Šį sekmadienį šaukiamas naujas Saugumo Tarybos posėdis svarstyti Hammarskjöldo nepasisekimus Konge. Premjeras Lumumba pareikalavo, kad gen. sekretorius daugiau nebeatvažiuotų, o į jo vietą atsiųstų 14 koms narių prižiūrėtojų komisiją iš Afrikos ir Azijos valstybių.

Dvasiškiečiai komunistų propogandoj

ST. ANDREWS, Anglija. — Protestantų teologas Dr. Josef Hromadka iš Čekoslovakijos įrodinėjo pasaulinėje bažnyčioje taryboje, jog bažnyčių svarbiausias uždavinys dabar yra praskinti kelią komunistinei Kinijai į Jungtines Tautas.

Sovietų mokslinėje bazėje Mirny Šiaurės Ledinuotajame vandenynė, kilus gaisrui, žuvo 8 mokslininkai.

Partinis ginčas dėl gabenimo Afrikos studentų į JAV

Kennedy naudotų tėvo pinigų, Nixonas — valstybės dep-to

WASHINGTONAS, D. C. — Ginčas prasidėjo nuo respublikonų senatoriaus Scott (Pa.) priekaištų senatoriui Kennedy, esą jo tėvo įsteigtas fondas žuvusio kare sūnaus Joseph garbei, užsimanė partiniais sumetimais konkuruoti su valstybės departamentu.

Joseph Kennedy jr. fondas sumanė paskirti \$100,000 atgabenti 250 Afrikos studentų ir juos išauklėti Amerikai draugiškoje dvasioje. Toks sumanymas buvo kilęs kiek anksčiau ir valstybės departamente, bet buvo atmes-tas.

Dabar, kai paaiškėjo Kennedy fondo užsimojimas, Nixono propa-gandos patarėjas, "Time" žurnalo korespondentas Washingtono James Shapley sugebėjęs paveikti valstybės departamentą, kad jis užbėgtų Kennedy fon-dui už akių, sako demokratų se-natorius Fulbright.

Ką kalbėjęs Nikita apie Nixon, Kennedy

NEW YORKAS. — Amerikos jūrininkų unijos pirmininkas Joseph Curran, pakviestas į "Meet the Press" televizijos programą, aiškino, jog korespondentai klaidingai suprato jo pasakojimą, ką jam kalbėjo Nikita Chruščev apie kandidatus į prezidentus Kennedy ir Nixoną.

Chruščevas kaip tik bijęs Kennedy, kaip gudresnio vyro. Sovietai nukentėtų, jei amerikiečiai išrinktų į prezidentus Kennedy, išsireiškęs Maskvos diktatorius.

Curran ir Nikitos nuomonės apie Nixonas sutampa. Chruščevas apie jį kalbėjo, kaip apie žmogų, nesuigaudantį politikoj. Jis ne politikas — o maisto krautuvės pardavėjas, kurį iškėlė į paviršių sen. Mac-Carthy, kalbėjo Nikita Curranui.

Parduotuvė be pardavėjų Linkuvoje. Linkuvos maisto parduotuvėje be pardavėjų per tris savaites buvo parduota prekių daugiau, nei už 40 tūkst. rb.

ATKALĖJUS 7 METUS, LAKŪNAS GALĖS PRAŠYTI LIKUSIĄ BAUSMĘ DOVANOTI

JAV vyriausybė deda pastangas išgauti busmės dovanojimą ir bent sumažinimą nuteistajam

MASKVA. — SSSR karo tribunolas, susidedas iš trijų narių, penktadienį nutarė, kad Amerikos lakūnas kpt. Francis Powers, 31 metų, nubaudžiamas už šnipinėjimą 10—čiai metų kalėjimo. Prokororas gen. Rudenko reikalavo lakūnui 15 metų.

Pagal Sovietų baudžiamąjį kodeksą, kalinys turi atlikti du trečdalius bausmės, kad galėtų prašyti likusios bausmės dovanojimo. Jam tenka kalėti pusseptintų metų.

Teismo sprendime pasakyta, kad Powers pirmuosius tris metus turi būti laikomas kalėjime. Po to jį, matyti, perkels į prievartos darbų koloniją, koncentrinę stovyklą. Teismo sluokniuose kalbama, kad nuteistasis gali tikėtis, atlikus 3 metų busmę kalėjime, ištrėmimo į Ameriką.

Prez. Eisenhoweris susirūpinęs

Washingtono Baltųjų rūmų spaudos sekretorius James Haggerty kalbėjo korespondentams, kad prezidentas Eisenhoweris su valstybės sekretorium Herteriu budriai sekė bylos paruošimą ir jos eigą, gaudami informacijų iš jiems prieinamų šaltinių, tur būt, iš JAV ambasadoriaus Thompsono.

Pasibaigus bylai, dar nereiškia, kad prezidento susirūpinimas lakūnu baigėsi, pasakė Haggerty. Į korespondentų klausimą, ką dabar gali prezidentas daryti, Haggerty pastebėjo, jis gali siekti bausmės dovanojimo arba bent sumažinimo. Prezidento įsitikinimu, bausmė bus per griežta. Jis pareiškė užuojautą nuteistojo žmonai ir tėvams.

Pirmas pasimatymas su šeima

Maskvos teismė lakūnas iš-klausė sprendimą su šaromis akys. Pasibaigus teismui jam leido susitikti trumpam laikui su žmona, tėvais ir seserim. Jie visi sekė bylos eigą teismo sa-lėje.

Ar jį baustų Amerikoje?

Jo advokatas Michail Grinev, priskirtas Sovietų valdžios, pasakojė po teismo korespondentams, kad lakūnas būtų patrauktas į teismą Amerikoje, jei jį grąžintų namo. Jam pasakojęs pats lakūnas, kad už centro CIA (Amerikos) žvalgybos istaigos paslapčių iš-davimą baudžiama iki 10 metų kalėjimo ir \$10,000 pinigais. Advokatas dėlto abejoja, ar Powers grįš į Ameriką, kai bus baigęs bausmę Sovietų Sąjungoj.

Fulbright: bausmė—žmoniška

Sen. Kennedy, demokratų kandidatas į prezidentus, išsireiškė panašiai, kaip prez. Eisenhoweris, kad bausmė buvo griežta. Senato užsienio politikos k-to pirmininkas Fulbright sako, kad turint galvoj, už ką Powers buvo teisiamas, bausmė atrodo žmoniška.

Mainai į plk. Abelį

Vos tik pagavus Rusijoj kpt. Powers, Amerikoje prasidėjo kalbos, ar nebus galima jį išmainyti į Sovietų šnipą plk. Rudolf Abel, gavusį užpėnai 30 metų kalėjimo.

Kreiptasi į nuteistąjį Abelį, ir tas nurodė savo advokatui, Amerikos teismo priskirtam Mr. Do-

navan, kad jis susižinotų su jo šeimos advokatu. Abelio žmona ir kiti šeimos nariai gyvena Rytų Berlyne, šeimos advokatas — Šveicarijoj.

Prieš keletą savaičių Mr. Do-navan buvo Šveicarijoj susitik-ti su Abelio šeimos advokatu ir apkalbėjo kelius, kaip prieš prie Maskvos valdžios, kad ji sutiktų iškeisti Powers į Abelį.

Sn. Kennedy pravedė atlyginimo pakėlimo įstatymo projektą

Nežinia, kaip bus atstovų rūmuos

WASHINGTONAS, D. C. — Senatas 62 balsais prieš 34 nu-tarė priimti senatoriaus Kenne-dį pasiūlymą — pakelti dabarti-nį atlyginimo minimumą 25 cen-tais, tai yra, iki \$1.25.

Jei projektas bus priimtas ir atstovų rūmuose, naujuoju, di-desniu atlyginimo minimumu pa-sinaudotų 4 mil. darbininkų dau-giau, negu naudojosi dabartiniu minimumu (\$1.)

Atstovų rūmai yra linkę pakelti tik iki \$1.15 ir pritaikyti tokio įstatymo garantiją ma-žesniai darbininkų skaičiui.

Kennedy, kad patrauktų savo pusėn senato daugumą, turėjo kai kur nusileisti, pavyzdžiui, išjungti iš minimumo atlygini-mo garantijos viešbučių, resto-ranų, automobilių prekybos ir farmų darbininkus, iš viso 900, 000 žmonių.

Sovietai paleido į erdvę porą šunų

MASKVA. — Po ilgos per-traukos Sovietai penktadienį pa-leido satelitą su keleta nedidelių keturkojų, tarp jų ir dviem šu-nim.

Tasso agentūra ta proga skel-bia, kad bandymo tikslas yra iš-tirti, kaip turėtų išsilaikyti erd-vėje žmogus. Svarbiausias klausimas yra, kaip dabar tuos gyvius, o ateity žmogų, nuleisti iš satelito į žemės paviršių. Ar Sovietai bandys atjungti ir pa-gauti satelito kabiną su Strela, Belka (taip vadinasi jų šunės), Tassas nieko nesako.

Paskutinį satelitą (sputnik No. 4) Sovietai paleido gegužės 15 dieną. Naujasis satelitas va-dinamas "erdvių laivu". Jis skrenda aplink žemę 200 mylių aukšty.

Sovietams dar nėra pasisekę atjungti ir pagauti nuo satelito jos dalį, skirtą būsimam erdvių keliautojui. Amerikai pirmą kartą toks bandymas pavyko pe-reitą savaitę, kai netoli Havajų sauj buvo pagauta Pacificke piū-duriuojanti Discover No. 13 sa-telito dalis su instrumentais.

Penktadienį Amerikos laivai ir lėktuvai to pačioje vietoje dai-rėsi, kada pasirodys ketvirtadie-nį paleisto Discover No. 14 sa-telito galva.

LOS ANGELES, CALIF.

Dr. K. Labanas apsirgo

SLA 75 kuopos narys Dr. K. Labanas, 919 S. Bryant St. Yucaipa, Calif., apsirgo. Dabar gydoši namuose. Teks ilgiau pabūti daktaro priežiūroje. Šią žinią suteikė SLA narė Marija Aftukienė. Tikimasi, kad Yucaipoj gyvens SLA nariai ilgonai dažnai aplankys.

Stadalininkai ir Fledzinskai atostogaus kalnuose

Gerai kaimeina losangeliečiai Stadalininkai ir Fledzinskai išvyksta į kalnus praleisti atostogas. Jie taip gerai sugyvena, jog kelintas metas kartu atostogas praleidžia. Šį kartą apistos veiklių SLA narių Vinco ir Janinos Dovydaičių kalnų vietoje.

Pas Dovydaičius Darbo Dienos savaitgaliai išvyksta ir Sakų šeima.

Bendruomeninių namų biznis

Viena senosios kartos veikėja priminė, kad parašėčiau dienračiui tikrą žinią — bendruomeniniai namai esą jau ne svajonė, bet tikrai nupirkti.

Vargome, salės neturėdami, — pasakojo ji, — atsimenu, vyko pats vaidinimo įkarštis. Atėjo bažnyčios tarnas, šviesas užgesino. Liepė eiti namo, kad ant rytojaus į mišias nepavoluotume. Dabar losangeliečiai lietuviai jau pradeda išsivaduoti iš klebono valios. Gauta iš Liet. Rymo Katalikų Susivienijimo Amerikoje \$20,000 paskola 5%. Užpūrkėti namai už \$35,000. Apie tūkstantį dar kainuosią dokumentai. Bendruomenės suorganizuoti akcininkų kompanijai teksią tuojau sukelti nemažiau \$16,000 šėrais. Už namą reikia mokėti gryvais.

Antanas Skirius, Lietuvių Dienų žurnalo leidėjas ir įvairių katalikų organizacijų veikėjas, bendruomeninių namų valdybos vicepirmininkas, tą žinią patvirtino. Jis sakėsi buvęs katalikų susivienijimo šeime ir paskola išrūpinęs.

Akcininkų bendrovė negalėjusi būti įregistruota, kol ji neturi turto, pagrindinio kapitalo. O kol kompanija neįregistruota, tol ji negali šerų pardavinėti. Dabar iš katalikų susivienijimo gautoji paskola pastatys akcininkų bendrovę ant tvirto pagrindo.

Užpūrkėti namai

Užpūrkta sklypas su dvejamis namais. Viename esą keturi butai ir du ofisai. Pajamų 400 dol. su viršum per mėnesį. Jos palengvinsiančios namų išlaikymą ir nuostolius mokėjimą.

Kitame namė esanti 150 vietų salė, buvusi kažkurios religijos bažnyčia. Tai būsimi "didžioji" losangeliečių lietuvių salė. Jos viršuje esą šeši kambariai. Ten būsimi įrengeta virtuvė, pramogų ir susirinkimų kambariai.

Šio sumanymo vykdytojai pripažįsta, jog jų pirkinys šv. Kazimiero parapijos salės neatstos. Gausiesiems susirinkimams nupirktoji salė maža. Tačiau pirkinys esanti gera pradžia. Bendrovė įsitaisius ir sustiprėjus šį turta būsią galima paroduoti ir ieškoti ką geresnio.

Sis tas iš LRKSA istorijos

Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimas, davęs dabar losangeliečiams paskolą, sena organizacija. Buvo laikas, jog niekas kitas negalėjo būti pirmininku, kaip kunigas.

Buvo įvairių ir kunigų. Kunigas Varnagiris, vienas iš steigėjų, neužteko kantrybės visą amžių kunigaut. Metė tą profesiją. Netrumpai susivienijimui pirmininkavo (diktatoriavo) kun. Juodišius. Tą vyskupas už nekunigišką elgesį suspendavo. (Liet. enciklopedijoje rašoma, jog kun. Juodišius suspendavo 1891 m. Susivienijimo Liet. Amerikoje istorijoje minima, jog Juodišius kunigystė

jau 1890 metais buvo atimta). Tuometiniai kunigai valdė, dami susivienijimą mažai tepaisė narių valios. Toks elgesys privedė prie skilimo.

Skilo pernai ir losangeliečiai: vieni prieš kleboną, kiti su juo. Laikai pasikeitė. Dabar susivienijimas paskola parėmė sąjūdį, kuris čia išsiplėtė nusivylus parapija ir vietiniu klebonu.

J. Klauseikis

WHITEFIELD, IND.

A. A. Petro Deveikio farmoje apsilankius

A. A. Petro Deveikio farma prieš daugiau kaip dvidešimt metų buvo įkurta. Tuomet ten tebuvo tik vien miškas, ir tik kur-ne-kur koks namas. Šiandien visiškai kitas vaizdas. Miškas išretintas, namų visur pilna, laukai žaliuoja vėsliais augmenimis, galvijų bandos ganymosi ganosi.

Naslė Deveikienė turi nuosavą gražų namą, tai a. a. vyro palikimas. Dukra Helena ir žentas Stanley išauklėjo du gražius sūnus; vyresnysis, Bob, jau vedęs, jaunesnysis Raymond taip gi jau vyras, tad abudu broliai statosi sau didelį namą, kurs bus tikra miesto rezidencija.

Ca pat įsikūręs Ben Lauraitis su žmona Leona. Graži jų šeima — dvi dukros ir du sūnūs, vyresnioji duktė Leona jau baigė grožio saliono vedėjos kursus ir dirba mieste, kur turi gerą reputaciją, ir, žinoma, gerą praktiką.

Motina Leona jaunoje dienoje buvo garsi pianistė, dalyvausė daugybėse koncertų, dabar duoda jaunimui muzikos pamokas. Tėvas Ben tai tikrai yra pasekęs savo tėvo pėdomis muzikoje, bendrai visa šeima buvo muzikali — velionis buvo vargonininkas, motina nepaprastai dainininkė ir kaip tokia ir šiandien dar palaiko aukštą prestižą.

Prieš porą metų Ben Lauraitis susirišo su New York Life Insurance kompanija. Pradžią kaip paprastai buvo sunki, bet pasiryžimas ir geras noras visas kliūtis nugali, ir šiandien Lauraitis draudimų srityje yra pataps garsenybė. Jau ne vieną kartą gavo iš kompanijos apmokamas atostogas, tai turi gerą progą aplankyti kitas valstybes ir susipažinti su aukštais autoritetais apdraudos srityje.

Mums tai tik pasididžiavimas savo tautos vyras, o buvo gi laikai, kada nieko kito nežinojome, kai tik surūkusią dirbuvę arba anglių kasyklą... Jei anomet kuris jaunuolis lankydavo mokyklą, ar kursuose amatų mokėsi, buvo apsaukiamas "bedieviu"! Šiandien kiti laikai, kiti žmonės. Mokslui priešy nebeliko, pavydas ir neapykanta žmonių tarpe ir gi žymiai išnyko. Savo tautiečių turime jau įvairiose mokslo šakose ir jie nesibijo viešai ir garsiai pasisakyti, kokiai tautai priklauso!

DETROIT, MICH.

Linksmas ir puiki gegužinė piknikas

ALB Radijo Klubas praneša, kad klubo metinė gegužinė-piknikas įvyks rugpjūčio mėn. 27 dieną — šeštadienį Beech Nut Grove darže prie Middlebelt. Pradžią 12 valandą ir tęsis iki vėlumo.

Puiki muzika, Radijo Klubo šeiminingų skaniai peruošti valgiai, svaigus alutis ir daug kitų puikių dalykų. Be to, atvirume lauke bus kepamas avienos kepsnys — "šešlykas" ir ten pat karštus dalinamas svečiams.

Radijo Klubas maloniai kviečia visus Detroito ir apylinkių lietuvius Radijo Klubo narius ir svečius gausiai atsilankyti į šią gegužinę ir su savo prietaisais bei pažįstamais maloniai ir linksmam praleisti laiką. Parodykime, kad mums rūpi lietuviškos radijo valandos išlaikymas ir jų parenkime. A. J.

Springfield Memorial ligoninės slaugės atgavina dvi mergaites — Patricia Kelly, 17 m., ir Sandy Ross, 14 metų, kurios dalyvaudamos Illinois valst. žemės ūkio parodoje, nuo karščio ir nuovargio buvo apalpusios.

WINNIPEG, MAN.

Saunios krikščynos

Liepos 31 d. netoli Fairdale, Man., O. ir J. Baranauskų ūkyje įvyko jų pirmosios dukters krikščynos, kuriai duotas vardas Judita. Krikšto tėvas buvo Povilas ir Monika Maleišos. Popietiniu laiku, simpatingoje p. p. Baranauskų šeimoje susirinko artimesni ir tolimesni kaimynai atšvęsti šeimos šventės. Tarp kitko, krikščynų baliuje dalyvavo Julė ir Povilas Liaukėvičiai iš MacGregor, Birutė ir Vladas Gedraičiai, Julius Razma su žmona, Melanija ir Petras Sattūnai, senieji ir jaunesni Balcūnai ir daugelis kitų. Aisitiktinai dalyvavo ir Jūsų hamiltoniškis bendradarbis, kuris dabartiniu metu lankosi Manitobos provincijoje. Krikščynos praėjo labai jaukiu ir gražiu nuotaikoje. Visi buvo labai patenkinti.

— Į Winnipegą iš kelionės Toronte ir Hamiltone grįžo p. l. A. Sidagytė, kuri čia pastoviai gyvena.

Vyks VII Lietuvių Dienon

Daugelis winniepiečių žada vykti į Torontą, į VII-tą Lietuvių Dieną. Kas tik bus laisvas nuo darbo ir turės galimybę, žada vykti neosavomis mašinomis ir traukiniu. Yra keletas, kurie žada skristi orlaiviu, nes taip greičiau. Daugelį nuo vykimo atbaudo labai tolimas kelionė (iki Torontą nuo Winniegos atstumas sudaro apie 1-500 mylių). Beje, kai kurie nusiskundžia, kad VII-tos Liet. Dienos Komitetas yra labai šykštus su informacija spaudoje. Papildaujama bent prieš pat šventę smulkesnių žinių apie minėtą dieną.

— Natalija Zemaitytė-Eugailiškienė, paviešėjusi ilgesnį laiką pas tėvus, išvyko pas vyrą į Sarnia, Ont.

— Lietuvių Klubo reikalai yra gerokai aptvarkyti ir veikiamas įstatytas į tinkamas vėžes kaip tik prez. pareigas perėmė K. Strikaitis. Žinoma yra ir nepatenkintų, o ypač tu tarpe, kurie klubą norėjo praleisti Chruščiovui. Bet jie jau baigia išsigimti. Tai geras reiškinys.

Liet. Bendruomenės gegužinė

Visiems winniepiečiams labai gerai žinomoje vietoje, Povilo ir Julijos Liaukėvičių ūkyje, netoli MacGregoro, š. m. rugpjūčio 21 d. 1 val. įvyks LB ruošiamas gegužinė, kur smagiai bus galima praleisti laiką. Gegužinės metu bus bufetas ir visoki žaidimai. Laukiama atvykstant apylinkės lietuvių ūkininkų.

Perkūnas su ledu

Liepos 11 d. plačioje apylinkėje praėjo didelė audra su perkūnu, lietus ir kai kur iškrito stambi ledų, kurie apgadino javus, o ypač kviečius. Yra nukentėjusių ir lietuvių ūkininkų. Ledų iškrito reto didumo. Bendrai Manitoboje ši vasara yra sausa ir įvai į pirmo laiko pradėjo nokti.

V. D.

REIKIA REGISTRUOTIS

PREZIDENTO RINKIMAMS

Chicagoje atidaroma 20

balsuotojų registracijos punkty

Prieš savaitę laiko jau buvo skelbta, kur kuomet ir kokiu laiku piliečiams užsiregistruoti, norint atlikti savo gero Amerikos piliečio pareigą. Kadangi šie rinkimai bus nepaprastai svarbūs ir svarbu, kad visi piliečiai eitų balsuoti, žemiau dar sykį kad ir trumpiau pateikiame svarbiausios informacijos

Pajieškojimai

Balcūnas, Boleslovas. Baltrukenė-Barškytė, Elvyra, gim. Rygoje, vyras Baltruškas, Karolis.

Gavėnas, Boleslovas, iš Baisogalos. Jurevičienė-Ilionytė, Rožė ir Juervičius, Mataušas.

Lukinskas, Albertas, gyvena Sao Paulo, Brazilijoje. Morkis, Vincas, gyvena Avelaneda, Buenos Aires, Argentinoje.

Narkutė-Ledesnienė, Ona, Jono duktė, gyvena Buenos Aires. Ošmėga, Steponas, Kazio sūnus, kilęs iš Driskūnų km., Vilniaus krašto.

Pleikis, Pranas, iš Jakubaičių kaimo. Pupienienė (Pupienas)-Giedraitė, Elzbieta, Vaitiekaus d., kil. iš Joniškėlio val.

Rupšys, Vincas, Prano ir Barboros Abramavičiūtės Rupšų sūnus.

Samulionis, Julius ir Paulinas, iš Girsteikių km., Vabalninko val., Biržų apsk.

Šopys, Jonas (Shopes), gyvenęs Pittsburgh, Pa. Žeimys, Juozas, gyvena South Boston, Mass.

Ieškomieji arba žinantieji jų juos maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

JONAS JONKUS 3709 West 61st Place

Mirė 1960 m. rugpjūčio 18 d., 9 val. vakare, sulaukęs 76 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Joniškio mieste. Amerikoje išgyveno 47 metus. Paliko nuliūdę 2 sūnus: Antanas ir Albert, 2 anūkai (Philadelphia, Pa.), pusseserė Viktorija Bullis (Rochester, N. Y.), kiti gimines, draugai ir pažįstami. Laidotuviams rūpinasi Mary Janelinas ir Walter Buknis.

Buvo ilgametis pirmininkas Joniškėčių Klubo ir narys Chicago Lietuvos Draugijos. Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street.

Pirmadienį, rugpjūčio 22 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines. Visi a. a. Jono Jonkaus gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūde lieka: Sūnūs, Anūkai, Pusseserė ir Draugai.

Dėl informacijų skambinkite tel. YA 7-3401.

apie registracijos vietas ir laiką. Kiekvienas turi pasirinkti arčiausią vietą, ir kai tik atsidadys, nuo rugsėjo 6 iki spalio 4 dienos, nueiti ir užsiregistruoti. Registracijos punkty adresasai:

- Gairinės stotyje
1. 4602 S. Cottage Grove ave.
2. 6330 So. Maryland ave.
3. 817 East 91st street.
4. 3027 East 93rd street.
5. 1618 West 33rd Place.
6. 3500 West 60th street.
7. 1700 West 95th street.
8. 2858 W. Fillmore street.
9. 2412 W. Haddon ave.
10. 3000 N. Elbridge ave.
11. 5212 W. Harrison street.
12. 4835 North Lipps ave
13. 158 W. Erie street.
14. 2742 N. Sheffield ave.
15. 1620 W. Winemac ave.
16. 1723 W. Greenleaf ave.
17. 1501 So. 58th ave., Cicero.
18. 6728W. Windsor, Berwyn.

CHARLES RUNELLA Mirė 1960 m. rugp. 18 d., sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Chicagoje. Paliko nuliūdę brolis Stanley, sesuo Julia Reilly dėdė Richard Reilly, Thomas Joane and Charles Rinella, svogerka Mildred Rinello ir lt. Walter Reilly C. F. D.

Kūnas pašarvotas McKeon koplyčioje, 634 W. 37th St. Laid. pirmad., rugpjūčio 22 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Charles Runella gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūde lieka: Brolis, Sesuo, Dėdė. Laidotuvių direktorius McKeon. Tel. YA 7-0925.

19. 6935 W. Addison street. (Parkų distrikto patalpoje) 20. 15th & Chicago Road, Chicago Heights, miesto salėje. Registracijos įstaigos pradeda veikti rugsėjo 6 d., baigia spalio 4 d. kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o šeštadieniais nuo 9 iki 5 val. per dieną.

Nors registracijai laiko yra beveik visas mėnuo, bet visuomet geriau anksčiau savo pareigą atlikti.

JOSEPH McPHEE FUNERAL HOME Joseph & James McPhee, Directors Air Conditioned Chapels Ample Parking Area. 7133 SO. WESTERN AVE. PR 6-0776.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS) Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papošimai ir sezoninės kapams gėlės. ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

LOVEIKIS Telegrama I Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams 3316 So. Halsted St. YArds 7-7300

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINOCIJA GELĖS VISOMS PROGOMS 2443 WEST 43rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ 4605-07 So. Hermitage Avenue Tel.: YArds 7-1741 — 1742 4330-34 So. California Avenue Telefonas: LAfayette 3-0440 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71 Street Tel.: GRovehill 6-2345-6 1410 So. 50th Ave., Cicero Tel.: TOWnhall 3-2108-9 Trys moderniškos koplyčios Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKAS & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS MAŠINOMS VIETA RRepublic 7-8600 RRepublic 7-8601

NARIAI Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE 1424 SO. 50th AVE., CICERO Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS 718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

NAUJIENU linksmas PIKNIKAS

BUČO SODE,

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

- SEKMA DIENI, RUGPIŪCIO MĖN. 21 DIENA
- BUS ĮVAIRI PROGRAMA
- ŠOKIAMS GROS ŠAUNUS ORKESTRAS

VISI KVIEČIAMI ATVYKTI

Teks mokėti \$1.00 už automobilio įvažiavimą

DR. PIJUS GRIGAITIS

Naujienu piknike pasakys kalbą apie tarptautinę politiką.

Šachmatininkai "Naujienu" Piknike

Sekmadienį, rugpiūčio 21 dieną, šachmatų klubo "Neris" nariai "Naujienu" piknike, po tautiškių Bučo lapuočių, nuo 11 valandos ryto loš blicą.

Klubo nariai, ypatingai bličtininkai, dalyvaus turnyre. Bet yra kviečiami atvykti ir kiti šachmatų mėgėjai. Jeigu turi, jie yra prašomi atsinekti savo šachmatinius laikrodžius. Atvykusieji turės progą dalyvauti turnyre.

Ziūrovai turės progą pamatyti paskubomis daromas sudėtingas kombinacijas ir netikėtus laimėjimus.

Kviečia

Neries Klubas

Akordeonistė Rūta Rachunas

Sekmadienį, rugpiūčio 21 d., Naujienu piknike akompanuos dainininkėms ir šokikėms

George Jonikas

ir jo vadovaujamas Amerikos Legiono būrys "Naujienu" piknike tvarkys visus trafiko reikalus. Automobilistai už įvažiavimą turės mokėti vieną dolerį, o pėstieji įleidžiami į pikniką be jokio mokesčio.

Kartu su Joniku piknike trafiko reikalus tvarkys:

1. Petras Simonėlis,
2. Antanas Yuknis,
3. Albert Kilkus.

Lietuvaitės šoks "Naujienu" piknike

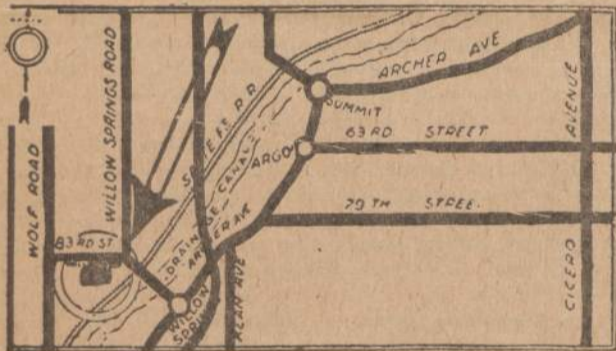
Ateinantį sekmdienį šios jaunos lietuvaitės šoks ir dainuos "Naujienu" piknike. Mažai kas jas tepažįsta, bet su jomis kiekvienam teks susipažinti, nes savo dainomis jos nori įeiti į Chicago lietuvių visuomeninį gyvenimą.

Specialus busas į Naujienu pikniką

Sekmadienį, rugpiūčio 21 d., lygiai antrą valandą didelis CTA busas nuo NAUJIENU nueis į Bridgeportą, sustos ties Lietuvių Auditorija, paims ten Piknikan važiuoti norinčius, vėliau dar artą sustos ties Archer ir Kedzie ir nuveš tiesiai į Bučo Daržą. Nuvažiavimas kainuos 50 centų.

Vakare tas pats busas iš pikniko išvažiuos 7 valandą. Jis parves piknikautojus į Bridgeportą ir prie NAUJIENU.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENU pikniką

Šių metų NAUJIENU piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės įtasa. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENU pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeport, Brighton Parko ir kitų miščių apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti dešinę, pervaziuoti du tiltus, einančius per Chicago kanalą ir Desplains Road ir pasukti į kairę esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Kas važiuoja iš šiaurinės arba vakarinės Chicago dalies, tai tiems geriausia naudotis Wil-

low Springs arba Wolf Road. Abu šie keliai nuveda tiesiai iki German Church Road.

Iš Marquette Parko važiuojantieji gali naudoti 79-tą kelią, 87-tą kelią arba 95-tą kelią. Jie turi pasiekti Wentworth Road, pervaziuoti jau suminėtas kanalus, pasiekti German Church Road ir įvažiuoti į Bučo sodą.

Kas neturi savo automobilio, pikniką gali pasiekti busais. Jiems reikia pasiekti į Joliet 4-A keliu kiekvieną valandą einančius busus, kurie nuveš į Willow Springs. Į Joliet einantieji busai sustoja Archer ir Cicero gatvių sankryžoj. Iš Willow Springs jau lengvai galima pasiekti Bučo sodą.

Kviečiame visus čikagiečius atvykti į NAUJIENU rengiamą pikniką.

Komisija Piknikui Ruošti

Naujienu Pikniko darbininkai:

"Naujienu" Piknike, kuris rugpiūčio mėn. 21 dieną įvyks Bučo Sode, dirbs šie darbininkai:

1. Povilas Milasevičius,
2. Sofija Milasevičienė,
3. Al Dargužis,
4. Adelė Burbienė,
5. Juozas Balicas,
6. Sofija Sadauskas,
7. Aldona Narbutaitė Wallestat,

8. K. Toliunas,
9. Antanas Radzevičia,
10. Al Mickevičius,
11. Emma Petraitis,
12. Antanas Petraitis,
13. Povilas Milleris,
14. Petronėlė Millerienė,
15. Vl. Navickas.

Visus pikniko darbininkus prašome laiku atvykti į darbo vietas.

Komisija Piknikui Ruošti

SKAITYK IR KITAM PATARĖ SKAITYTI "NAUJIENAS"

DAINUOS NAUJIENU PIKNIKE

Aukščiausiojo teismo vaidmuo

Per paskutinius mėnesius JAV-ų Aukščiausiasis teismas priėmė tam tikrą prisimintinų kontraversinių nutarimų skaičių. Kadangi tautinis ir tarptautinis dėmesys yra nukreiptas į Aukščiausiąjį teismą, tai pravartu yra tinkamai išaiškinti kai kurie neaiškumai apie mūsų aukščiausiosios teismų vaidmenį.

Aukščiausiasis teismas buvo Konstitucijos sudarytas ir pirmą kartą suorganizuotas pagal Juridinį Aktą 1789 m. su vyriausiuoju teisėju ir penkiais kitais teisėjais nariais. Per 170 Aukščiausiojo teismo egzistavimo metų teisėjų skaičius pakilo iki dešimties, nors dabartiniu metu teismą sudaro devyni nariai.

Vyriausiasis teisėjas tikrumoje turi ne daugiau legalios galios ir įtakos sprendžiant bylas, kaip bet kuris narys teisėjas. Jis pirmininkauja teismo sesijoms ir teisėjams paskirsto pareigas surašyti teismo nutarimus, kurie buvo išklausti ir išnagrinėti.

Patį svarbiausia Aukščiausiojo teismo funkcija, sudaranti pačią svarbiausią Amerikos valdymosi sistemos pagrindą, yra

pravesti pagal konstituciją Kongreso aktus ir valstybių įstatymus. Su šia funkcija Aukščiausiasis teismas garantuoja, kad joks įstatymas negali pažeisti pagrindinių piliečių teisių.

Visi Aukščiausiojo teismo teisėjai yra prezidento paskirti ir senato aprobuoti. Jie šiam pos-

ALEKSAS AMBROSE

Naujienu piknike parduos knygas ir įvairiausių spalvų skepetaites.

— "Naujienu piknike maistą gamins garsios Chicago lietuvių šeimininkės, vadovaujamos Kazimieros Jakubkienės.

tui paskiriami ligi jų gyvenimo galo arba ligi jų savanoriško pasitraukimo. Jų algos yra laiks nuo laiko Kongreso nustatytos, ir jokia teisėjo kom-

pensacija negali būti sumažinama, kol jis tame poste dirba. Gyvenimo ligio paskyrimas ir nustatyta alga nuima nuo teisėjų pečių politinio gyvenimo spaudimus, kas yra svarbus faktorius jų konstitucinio ir kitokio pobūdžio bylų sprendimuose.

Bylos patenka į Aukščiausiąjį teismą dviem keliais. Jos, pavyzdžiui, gali iškilti pačiame teisme, nors tokio pobūdžio bylos nėra gausios. Jas sprendžiant, Aukščiausiasis teismas turi vadinamąją "originalią jurisdikciją". Išė atvejais liečia ambasadorius, kitus viešus ministrus ir konsulus ir tuos atvejus, kuriuose viena iš 50 valstybių yra liečiama. Antras kelias, kuriuo bylos patenka į Aukščiausiąjį teismą (jų yra dauguma), yra apeliacijų formoje iš žemesnio federalinio teismo arba iš valstybės aukščiausio teismo, kai kokios nors federalinė problema yra liečiama.

Prie teismo padaryto nutarimo arba sprendimo yra visuomet pridėdama "nuomonė", kuri nurodo galvojimo kryptį. Teisėjas gali sutikti su nutarimu, bet gali nesutikti su galvojimo kryptimi, ir tuo atveju jis parašo savo nuomonę. Tačiau dažnai visi devyni teisėjai nesutinka. Tuo atveju tie, kurie nevyzdžiui, gali iškilti pačiame teisme, nors tokio pobūdžio bylos nėra gausios. Jas sprendžiant, Aukščiausiasis teismas turi vadinamąją "originalią jurisdikciją". Išė atvejais liečia ambasadorius, kitus viešus ministrus ir konsulus ir tuos atvejus, kuriuose viena iš 50 valstybių yra liečiama. Antras kelias, kuriuo bylos patenka į Aukščiausiąjį teismą (jų yra dauguma), yra apeliacijų formoje iš žemesnio federalinio teismo arba iš valstybės aukščiausio teismo, kai kokios nors federalinė problema yra liečiama.

Aukščiausiasis teismas yra mūsų aukščiausia tribūna. Devyni teisėjai turi galią pasakyti, kas yra Konstitucija, kuriuos įstatymus ji priima ir kuriuos draudžia. Daugelis dalykų gali būti vien tik interpretuojami, o ne faktualiniai; ir teisėjai pagal savo žmogišką prigimtį kartais negali apsieiti savo nutarimose neįnešdami politinių ir socialinių pažiūrų.

American Council

INVEST IN UNIVEST

Anticipated Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

Universal Investment Share Account

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HAymarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose
metams \$15.00
pusei metų \$8.00
tris mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje

metams \$13.00
pusei metų \$7.00
tris mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.25

Užsieniuose

metams \$16.00
pusei metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, penktadienius, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Belgija neparuošė Kongo nepriklausomybei

Belgijos parlamento debatuose dėl suirutės Kongo premjeras Gaston Eyskens pripažino, jog Belgija kalta, kad ji neparuošė inteligentų Kongui, kurie sugebėtų tvarkyti to krašto reikalus.

Si buvusi Belgijos kolonija Afrikoje prieš kelias savaites gavo nepriklausomybę, bet kai tik Belgijos valdžia pasitraukė, tuojau kongiečių kariuomenė pradėjo žudyti Belgijos piliečius, prievartauti jų moteris, plėšti ir naikinti jų turta. Kongiečių vyriausybė bandė savo kareivius sudrausti, bet jie atsisakė jos klausyti. Kongo provincija Katanga, kurioje yra daugiausia gamtos turty ir pramonės, atsimetė nuo Kongo.

Jungtinių tautų generalinis sekretorius Dag Hamarskjöld stengiasi tenai, su tarptautinės policijos brigados pagalba, atstatyti tvarką, bet jo pastangas trukdo Kongo premjeras Patrice Lumumba, fanatiškas demagogas ar pakvaišėlis, kurį tyčia kursto prieš "imperialistus" Sovietų Rusija.

To viso būtų buvę išvengta, jei Kongas turėtų apšviestų žmonių klasę, kuri būtų perėmusi valdžią iš belgų, kai pastarieji nutarė iš Kongo pasitraukti. Bet Belgija jų neparuošė, ir dabar ji pati mato pragaištingas savo politikos pasekmes.

Premjeras Eyskens, atsakydamas į socialistų atstovų kaltinimus, pripažino, kad Belgijos politika Kongo, iš tiesų, buvo netikusi. Jisai pasakė, kad Prancūzija elgėsi savo Afrikos kolonijose daug išmintingiau: savo universitetuose ji davė mokslą septyniems tūkstančiams afrikiečių, tuo tarpu kai buvusioje Belgijos kolonijoje tėra tik sauja baigusiu aukštus mokslus asmenų. Prancūzų kolonijos, įgijusios nepriklausomybę, sudarė iš savo žmonių vyriausybės, kurios moka vesti savo krašto reikalus; prancūzams jos nekeršija, neveja jų lauk, net prašo daugelį jų pasilikti ir joms padėti.

ĖMĖ, BET NIEKO NEDAUVĖ

Belgija to nepaisė. Ji tik žiūrėjo, kad iš savo Kongo kolonijos ji turėtų daugiau naudos. Premjeras Eyskens, krikščioniškai socialinės (katalikų) partijos vadas parlamente, pareiškė, kad, Kongui virtus nepriklausoma valstybe, Belgija nustos \$58,000,000 metinių pajamų. Tiek pajamų Belgijos išdais išspausdavo kasmet iš Kongo, nekaltant apie privatinį Belgijos kompanijų pelnus iš kapitalų, idėtų į tos kolonijos pramonės.

Tai tipinga kolonializmo politika, kuriai ateina galas. Bet premjeras teisinio, kad tokią politiką pradėjo ne jo vyriausybė, ir parlamentas 112 balsų prieš 82 pareiškė jam pasitikėjimą. Eyskenso kabinete dalyvauja ir liberalai.

Belgija "privirė košės" savo Afrikos kolonijoje, o dabar ją tenka iškabinti kitiems. Jei Kongo nesustvarkys, jame gali išsivystyti žiaurus pilietinis karas, į

APŽVALGA

J. KIZNIS PASITRAUKĖ

Lietuvių Darbininkų Draugijos centro komitetas, leidžiančios žurnalą "Darbas", gavo J. Kiznio pareiškimą, kad jisai iš žurnalo redakcijos pasitraukia. Jisai rašo: "Išryškėjus nuomonių skirtumui tarp manęs ir Darbo žurnalo leidėjų dėl Darbo žurnalo paskirties ir uždavinių šiuo metu (?—"N.") nebematau reikalo toliau pasilikti Darbo redakcijoj."

LRKSA SEIMO ŽODIS ALTUI

Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas Amerikoje savo seime, kuris rugpičio pradžioje įvyko Wilkes-Barre, Pa., pricimė tokio turinio sveikinimą Amerikos Lietuvių Tarybai:

"Amerikos Lietuvių Taryba šiomis dienomis mini 29 metų įsikūrimo sukaktį. LRKSA yra jos narys nuo pat įsikūrimo pradžios ir turi joje savo atstovus. LRKSA Seimas sveikina Amerikos Lietuvių Tarybą, kaip vieningą Amerikos lietuvių organizaciją, dirbančią dėl Lietuvos išlaisvinimo. Ilinki jai geriausių sėkmių dar stipriau įsijungti į tautos kovą dėl laisvės, artinti mūsų tėvų krašto laisvo ir nepriklausomo gyvenimo rytojų. "LRKSA kaip iki šiol, taip ir ateityje moraliai ir materialiai remis ALT'o kilnias pastangas".

NUSIVYLIMAS OKUPUOTOS LIETUVOS "SUKLESTĖJIMU"

Sugrįžę iš okupuotos Lietuvos komunistai ekskursantai prisipažįsta, kad jie tenai nerado to ekonominio ir kultūrinio "suklestėjimo", apie kurį taip garsiai triūbijio komunistų propaganda.

Vilniuje ir kai kur kitur jie, tiesa, matė naujų pramonės imonių ir kitokių pastatų, kurie atrodo ne blogesni, kaip Amerikoje. Bet sodžiūje vaizdas visai kitoks.

Privačiuose pasikalbėjimuose su draugais ir pažįstamais ekskursantai sako, kad mažesniuose miestuose ir sodžiūje dar "daug senų namų ir šiaudinių stogų". Kiti išsireiškia dar aiškiau. Vienas, pabuvęs kelias dienas Zemaitijoje, gavo tokią išpažintį: "Tas pat, kaip prieš 50 metų... Biednystė".

kurį įsiveltų kitos Afrikos tautos ir, pagaliau, gal ir didžioji Vakarų ir Rytų valstybės. Kai kas to labai laukia.

Iš to kiekvienas gali numanyti, kodėl Lietuvos okupantai per metų metus neleido nė vienam žmogui iš laisvojo pasaulio įvažiuoti į Lietuvą. Kai pernai pirmą kartą kelios dešimtys amerikiečių komunistų bei jų sėbrų, gavo leidimą apsilankyti Lietuva, tai juos taip skubiai vežiojo su palydovais iš miesto į miestą ir rodė visokias įdomybes, kad jie visai neturėjo progos patirti, kaip gyvena sodiečių masė. O paskiriems asmenims, nekomunistams, leido tik pabūti dienų kitą Vilniuje (dvim pasiseke nuykkti ir į Kauną), bet citi į sodžių jiems buvo griežtai uždrausta.

Dabar matome, kodėl: Sodžiūje — daug senų namų ir šiaudinių stogų, biednystė. Kaip gali Lietuvos okupantai ir jų tarnai tokią Lietuvą rodyti amerikiečiams!

ATSILIKUSI TECHNIKA

Kai kurie ekskursantai jau ir komunistų spaudoje rašo, kad "socialistinėje Lietuvoje" nėra taip gerai, kaip jie tikėjosi ir stengėsi įtikinti publiką. Pavyzdžiui, "Vilnius" Leonukas pažymi, kad

"Lietuvos pramonėje ir žemės ūkyje technika slovi gerokai žemiau Amerikos".

Atidengė mogus didelį "sekretą", kuris komunisto nepakintams žmonėms buvo seniai žinomas.

Bet jisai bando nemalonų tikrovę "išaiskinti" taip, kad Stalino "vieron" pasekėjai neimty abejoti jos neklaidingumu. Ir Leonukas tą atsilikimo faktą "zalatija":

"O betgi ten su 1-ma diena šio mėnesio visur įvesta 7 valandų darbo diena. Už metų kitų, vystantis technikai, bedirbs tik 6 valandas. O kada technikoje pasivys — ir gal pralenks — Amerika, dirbs ne daugiau (kaip) 4 valandas".

Matote, planai jau paruošti ateičiai — kai technika okupuotoje Lietuvoje pasivys ir net pralenks Amerikos techniką! Kaip ji "pasivys", yra mįslė, kurios dar niekas neatminė. Juk Amerikos technika nestovi ir nestovės vietoje; jeigu "larybinė" technika dabar "gerokai atsilikus", tai kada ir kaip ji gali su Amerikos technika susilyginti?

Zemės ūkyje darbo produktumas Amerikoje yra 4-5 kartus didesnis, negu Sovietų Sąjungoje — ir tai po 42 metų sovietų "progreso", mil-

jonams Rusijos ūkininkų užmokejus už jį savo gyvastingis! Bet susovietintoji Lietuva Amerika "pasivys ir pralenks"!

Tada, girdi, Lietuvoje bus dirbama "ne daugiau, kaip 4 valandas" per dieną. Dabar jau dirbama tik 7 valandas — taigi trumpesni laiką, negu Amerikoje.

Sitokiomis kvailomis pasakomis bandoma padalinti Lietuvos sodiečių "biednystę" ir gyvenimą "senuose namuose" po "šiaudinių stogais". Vistiek jie esą laimingi, nes maskoliško okupanto bizūnas jiems naudingesnis dalykas, negu laisvė.

Kongo konfliktas Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje. Belgijos už. reik. ministras Pierre Vigier susitikęs su Kongo už. reik. ministru Justin Bamboko (viršuje, dešinėje), Prancūzijos ir Italijos atstovai susilaukė nuo balsavimo už pasiūlymą JT pajėgų į Katangos provinciją.

KITI APIEMUS

"Die Welt" š. m. liepos 29 d. numeryje patalpino straipsnį: Sovietų Sąjunga šventia savo sutarčių lauzymą. Straipsnis pažymi, kad žymūs sovietų politikai: švernikas, Kuusinenas ir Suslovas atvyko į Pabaltijį dalyvauti šventėse, ir savo kalbose nepriminė, kad šios kraštų Sovietų Sąjunga išsuderėjo Hitlerio-Stalino sutartimi.

Pro šį faktą jie praėjo taip, lyg tai būtų savaime suprantamas ir dėmesio nevertas dalykas. Kuusinenos kalba buvo ypatingai pilna polemikos prieš Vakarų: šita liudija, kad per dvidešimt metų Maskvos ekspansionistinė politika tebėra nepasikeitusi.

Toliau rašoma apie 1939 m. rugpičio mėn. 23 dienos sutartį, kuri lietė ne vien tikai Lenkijos padalinimą; joje buvo nurodta, kad šiaurinė Lietuva, kuri nors teritorinių-politinių pakeitimų atveju, turi sudaryti Vokietijos Sovietų Sąjungos interesus sferų rubežius. Atsilygindamas už Lietuvą, Stalinas 1939 metų spalio mėnesio sutartimi padovanojo gerą Lenkijos dalį Hitleriui.

Straipsnis smulkiai aprašo inscenizuotus rinkinius bei Pa-

Kaip Maskva išnaudoja satelitus

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai.

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemias kainas už prekes, kurias

ji paima iš satelitinių kraštų, gi už prekes, kurias ji siūncia į satelitinius kraštus, ji plėšia per daug aukštas kainas; be to, šios prekės būna prastos kokybės.

Dr. H. Menderhausenas keturis metus stebėjo satelitinių kraštų prekybą su Rusija ir palygino jos kainas su pasaulio rinkų kainomis. Jo apskaičiavimu, jeigu satelitiniai kraštai būtų visą savo prekybą 4 metų bėgyje vedę ne su Rusija, o su Vakarais, jų pinigine apyvarta šiuo metu būtų padidėjusi 12%. Rusijos užimtieji kraštai iki šiol turėjo 650 mil. dolerių nuostolio ir vis tebėra įsiskolinę Rusijai, nes ši tvirtina, kad per tą patį 4 metų laiką ji yra eksportavusi į blokinius kraštus prekių už 800 mil. dolerių daugiau, nei ka- ji iš jų įsivežė.

Šio skirtumo tikroji priežastis yra ta, kad Rusija statė labai aukštas kainas už savo eksporto prekes. Pavyzdžiui, 1956 metais Rusija už Lenkijos anglis mokėjo tokią žemą kainą, kad visa ši prekybinė transakcija vos nesužlugdė Lenkijos ekonomijos. (Šiuo reikalu tarp Lenkijos ir Rusijos vyko ilgi ginčai).

Taipgi žinomus šios prekybos aspektas yra tas, kad juo toliau, juo labiau didėja satelitinių kraštų prekybos nuostoliai, ir juo mažesnis kraštas, juo didesni nuostoliai. Pvz., Bulgarija, prekiaudama su Rusija, neteko 24% savo pinigines apyvartos, R. Vokietija — 12% ir Cekoslovakija — 10%.

Apšvies 11 patilčių

Šiomis dienomis įvedamos naujos pagerintos šviesos keturiolikoje geležinkelio patilčių Oak Park priemiestyje, pradadant Marion ir Forest gatvėmis. Tuo būdu likimasi sumažinti nusikaltėlių užpildinėjimus patamsėse ir pagerinti motoristams važinimą.

K. NAUSEDAS

IŠ MANO ATSIMINIMŲ Mano tėvo nuotykių

5. Baigęs pamokslą kunigas pradėjo laisvą skaityti. Laiške buvo parašyta, kad Juozapas Rotkis iš Naumiesčio, Tauragės apskrities, smarkiai susirgo, pasisaukė mane išpažinties ir man prisipažino, kad 1893 metais vasario mėnesį jis slaptaį parėjo iš Prūsų, pasmaugė savo motiną, ją nuogai išrėdė ir pakišo po ledu upėje, o jos drabužius sudėjo į žydų malkas. Iš to kilusios didelės muštynės ir žydai labai nukentėję. "Mirdamas noriu atšaukti, kad ne žydai buvo kalti", pasakė mirdamas Rotkis. Laiskų pasirašęs vienas Amerikos kunigas, kurio pavardės ne iš kurio miesto, nebepamenu. Nužudęs savo motiną, Rotkis pagrobes jos sutautyptus 200 rublių ir iš tų pinigų nusipirkęs kelionę, atvažiavęs į Ameriką...

Po tų Naumiesčio muštynių mano motina vieną antradienį išėjo pas savo brolių pasikalbėti. Mus vaikus paliko namuose. Tą dieną per mūsų kaimą perėjo baisus uraganas, kurs nunešė mūsų tvarto stogą. Mūsų visa troba sudrebėjo ir mes vai-

kai labai išsigandome, o kai pažiūrėjome pro langą, tai pamatėme, kad mūsų tvarto nebėra stogo. Buvo dar tik balandžio mėnesio pradžia, dar šalti orai, o gyvulių turėjom 1 arklį, 2 karves, 2 veršius, 6 avis ir 2 kiaules. Lietus lijo stačiai ant gyvulių. Pagaliau parėjo motina ir atėjo du kaimynai vyrai, kurie arkliai ir karvėms padarė iš šiaudų tokius uždangas, o avis ir veršius suvarė į trobą, tai mes, kol tik oras atšilo, turėjom gyventi drauge su gyvuliais.

Motina parašo tėvui laisšką, kad mus tokia nelaimė ištiko. Tėvas motinai atrašo: Dabar netaisyk tvarto. Atsiųsiu 50 rublių. Žiūrėk, kad laukas būtų apšėtas ir bulvės pasodintos, o tvartą pataisykite vėliau. Motinos du broliai buvo apsiėmę mūsų lauką apdirbti, o kai reikėjo, tai atsakė: "Ateisim, kai savo laukus apdirbsim". Viską suvėlino. Daug šieno supūdė ant lauko. Ant tvarto nebuvu stogo, o kol stogą uždėjo, šienas jau buvo supuvęs. Rugius kai piovė, daug grūdų išbėrėjo, nepiovė per vėlai. Taip pat suvėlino ir vasarą. Kone viskas liko dirvoje, ne kiek bepridikė. Ateinančiai žiemai gyvuliams pašarą labai mažai beliko, o ir paliems maisto didelis trūkumas. Rudenį motina pardavė arklį ir vieną

karvę ir tuos du veršius. Avis vienas pardavė, kitas patys papiovom, nes nebuvo pašaro kuo išmaitinti. Palikome arklį ir tik su viena karve, bet ir tai per žiemą mažai bebuvu pašaro.

Dvi mano vyresnės seseris motina išleido pas ūkininkus tarnauti, o pati vyresnioji, Petronėlė, pasiliko namuose ir buvo motinai didelė pagalba. Po Naujų Metų paskutinei karvei šienas pradėjo išgastinai mažėti, o ir patys nebeturime sočiai pavalgyti. Motina vėl rašo tėvui laisšką. Tėvas atsuntė pinigų. Motina nupirko vežimą šieno ir mums maisto. Tėvas laisškę pastebėjo: "Kada aš buvau namie, tiek daug gyvulių turėjom ir dar šieno paruođdavom, o dabar jūs nebeturite nė vienai karvei pašerti..."

1894 metų balandžio mėnesį mano sesutė Petronėlė sunkiai susirgo. Sirgo dvi savaites ir numirė. Ir vėl nelaimė ir išlaidos, o mums dar didesnis vargas. Motina vėl rašo tėvui, kad nebegali toliau verstis be pinigų, o dirvas jau reikia pradėti arti ir sėti, darbininką samdyti. Tėvas vėl atsuntė pinigų. Vėl motina eina pas savo brolius prašyti, kad apdirbtų mūsų lauką. Broliai vėl atsako, kai pirma savo apdirbsią, o po to pas mus ateis.

Šie metai buvo dar sunkesni kaip pernykščiai. Praeitais metais gavdavam pasamdyti vyrą, kurs mūsų pačių arkliai suardavo lauką, o pati motina ar vėlonė Petronėlė suakėdavo. Siemet neturim nė savo arkliai, tai viskas visiškai suvėlavo. Vėlai pasėta, vėlai ir užauga ir išlaidų darosi daugiau negu tėvas škotijoje gali uždirbti...

Šiip taip lauką apsejo. Ateina šienapilnės laikas, greit reikia rugius kiršti. Atrašo tėvas, kad škotijoje kilo dideli streikai, visi fabriškai ir anglių kasyklos streikuoja, vadinasi tėvas nedirba ir nebegali mums pinigų atsiųsti, o čia darbininkai reikia samdyti, o darbininkas reikalauja iš anksto sumokėti arba dieną išdirbus vakare atiduoti uždarbį, o motina neturi iš ko mokėti.

Motina pati eidavo pas ūkininkus šieno grėbti ar kilokių ūkio darbu dirbti. Kai motina ūkininkui išdirbdavo dv dženai, tai ūkininkas maipais patį atėdavu ar berną atsiųsdavo vienai dienai išdirbti lauko darbu padirbti. Taip siemet žiemai visko dar mažiau beturėjome.

Škotijoje streikas tęsėsi 3 mėnesius. Visus tuos 3 mėnesius tėvas nedirbo ir pats skolų pasidarė ir mums nieko nebegalėjo

atsiųsti, nė pats parvažiuoti. Tėvas vargšta škotijoje, o mes čia Lietuvoje. Kaimynai ir giminės tik juokiasi, sakydami: "Ana, važiavo antko kalno ieškoti, atdu pelenų krūvą". Pagaliau škotijoje streikas pasibaigė ir tėvas atrašė, kad jau pradėjęs dirbti ir kai tik užsidirbsius, tuojau mums pinigų atsiųsis. Motina atrašo: "Nesirūpink apie mus, aš su vaikais pragyvensiu, o tu apsimokėk skolas, pasidaryk kiek pinigų ir važiuok namo"...

Ir vėl atėjo žiema. Karvei šiai žiemai pašaro turėjom, bet sau maisto labai mažai. Atsimenu, sykį atėjo ubagas. Motina sako tam ubagai: "Tu esi ubagas, eini per kiemus su krepsiais ant pečių, visuo met pavalgys ir rūpėsių neturi, o aš turiu gyvenimą (ūkį), o su vaikais mažai ką turim valgyti, tai aš didesni ubagė už tave. Štai malkos laigiasi, nežinau, kur gausiu žmogų, kurs iš mano pačios lauko medelių priksirų..."

Ubagas dar gana stiprus vyras. Sakė: "Duok man pernakvoti, aš tau rytoj malkų priksirų". Taip tas ubagas pus mus nakvojo, o rytojaus dieną pasiaštrino kirvi, nuėjo į lauką ir kerta medelius, o mes, arkliai nebeturėdami, vaikai ir motina vis bus rogemis namo per sniegą velkam

Vincas Grybas

(Tęsinys)

Ir štai Lietuva pradėjusi gyventi naujai savu valstybinių gyvenimų subruzdą Simanui Daukantiui pastatyti jo darbams atitinkamą paminklą. Tą didžiulę Simano Daukanto statulą sukūrė dailininkas Vincas Grybas. Simanas Daukantas, senoviniai rūbais apsivilkęs, stovi kairioje rankoje laikydamas Lietuvos istorijos knygą, o dešine — rodydamas į žemę, lyg sakydamas: neapleiskite jos.

Prasminga ir gražu! Paminklo atidarymo iškilnės buvo didžiulės. Jose dalyvavo su savo kalbomis Vytauto Didžiojo universiteto Kaune profesoriai, teisininkas literatūros istorikas Mykolas Biržiška, teisininkas istorikas Augustinas Janulaitis ir dar kiti, tarp kurių buvo daug jaunimo ir studentų korporacijos "Samogitia" atstovų.

Įdomu, kad tada Lietuvos spauda labai plačiai aprašė paminklo atidarymo pačias iškilnes ir vaizdus, bet toje spaudoje mažai vietos buvo paskirta pačiam Simanui Daukantui paminklo autoriui ir jo tų kūrinių beveik nebūvo įvertintas. Tiek buvo pranešta, kad paminklo darbai kaštavę 23 tūkstančius litų.

Papildę buvo užsilikę ir medinis namelis tarp medžių stūksas, kuriame mirė Simanas Daukantas. Paminklo atidarymo metu dar buvo keletas gyvų Simano Daukanto vienlaikių, tai Šliauterys, Mutienė, Vaivada ir Šivickienė. Tada jie dar galėjo kai ką pasakoti iš Simano Daukanto paskutiniųjų metų gyvenimo ir išsaugojimo medinę kėdę, kurią pats sau Simanas Daukantas buvo pasidavęs.

Antras Vinco Grybo padarytas didžiųjų paminklų Jurbarko mieste puošiančių buvo Vytauto Didžiojo stovylas. Tai buvo gerai vykęs kūrinys. Prie artėjusių paminklų, tuoj galėjai susivokti, kad čia prieš akis stovi pasaulio istorijoje žinoma asmenybė: žvilgsniai griežti, nusaką kas ir kuo Lietuvai buvo kunigaikštis Vytautas. Pats paminklo pagindas, be kitų puošnių, turėjo dar ir dvi tulpes — Jurbarko miesto ženklas.

Pats Vincas Grybas tuo darbu nebūvo patenkintas. Paminklas buvo pastatytas iš betono. Geresni medžiagai paminklo statytojams pritrūko pinigų. Tada Vincas Grybas šiaip atsiliepė apie savo tą kūrinį: "Vytauto genijaus dvasią betone įkūnyti, tai visvieša kaip poetui eiles rašyti ant kopūsto lapo."

Lietuvos Nepriklausomybei įamžinti Raseinių žemaičiai pavedė Vincui Grybui padaryti Raseinių miestui paminklą.

Vincas Grybas čia sukūrė savaimingą, ryžtingą, atkaklią kovingą vyzolą žemaitį. Visa tovyta tarytum sakyte sakė:

"Esu kovingos tautos sūnus. Kas bus, tas bus, bet žemaitis nepražus."

Deja, ir ši stovyla buvo iš betono padaryta, nes ir to paminklo sumanytojams pritrūko lėšų. Tai darbas, kuris negalėjo ilgai atlaikyti, kaip anas kopūsto lapas.

Jau kiek mažesnis buvo pastatytas kūrinys Kaune kapinėse 1929 m. mirusiam visuomenės veikėjui, pedagogui, Lietuvos mokyklų kūrėjui Juozui Vokietaičiui. Bet pats įdomiausias, pats Lietuvoje labiausiai išgarsėjęs Vinco Grybo kūrinys buvo Vincui Kudirkai paminklas jo vardu pavadintam Sakų Naumiestyje. Čia Vincas Kudirka gyveno, čia jis rašė, čia jis slapta "Varpą" redagavo ir čia vietos kapinėse buvo palaidotas. Vinco Kudirkos paminklas taip pat buvo pastatytas pačios visuomenės rinktomis lėšomis, tiek Lietuvos, tiek Amerikos išeivių lietuvių. Jo atidarymo iškilnėmsna suplaukė tūkstančiai žmonių. Nenuostabu. Vincas Kudirka Lietuvoje plačiausiai žinoma asmenybė, visos lietuvių tautos gerbiama. Tos iškilnės turėjo valstybinio pobūdžio, nes jose dalyvavo vyriausybės atstovai su prezidentu priešaky. Be to, į tas iškilnes buvo atvykę Vinco Kudirkos amžininkai, jo bendradarbiai: Kazys Grinias, J. Bulota, J. Šliūpas, J. Staugaitis ir kiti.

Ant paminklo pastato buvo įdėta Vinco Kudirkos gimimo ir mirimo metai ir įrašas: "Laisvės kovotojui dėkinga Laisvėji Lietuva". O kitoje pusėje buvo įrašyta Lietuvos himno žodžiai.

Vinco Kudirkos stovyla stovi su iškelta kiek viršun pakilusia dešine ranka. Jis stovi kaip gyvas ir vaizduojąs jo būseną sudėtas šlas eiles:

Kad rytą saulė spindulių pirmaisiau
Aprėškė žemei tikėjimą savo,
Užgaudė Varpas liepimą aiškiausiau,
Tarytum įsai žmogaus lūpas gavot:

Kelkite, kelkite, kelkite...
Tuoj darbininkai visi suklibėdėję,
Lyg gyventojai užgauto skrudyno,
Ir kasdieniniai darbai prasidėjo.
Žmonių lizduose ir ant lauko gryno,
Kelkite, kelkite, kelkite...

Spauda apie V. Grybo kūrybą

Lietuvos nepriklausomybės metais spauda nemaža yra ra-

Viceprezidentas Nixon (dešinėje) kalbasi su Oliver Powers, U-2 lėktuvo lakūno tėvu. Kaip žinia, lakūnas Francis Powers buvo sumetas Rusijoje, kai jo lėktuvas buvo pašautas. Francis yra kaltinamas šnipinėjimu ir jo teismas prasideda Maskvoje. Lakūno tėvas savo vizą vykti į Rusiją. Prieš išvykdamas jis susitiko su viceprezidentu.

šiusi apie Vinco Grybo kūrybą. Deje, tie šaliniai dabar sunkiai pasiekiami. Čia, JAV jos komplektų neturima. Jei kas turi, tai tik kai kurių laikraščių. Vinco brolis Juozas mėgino daryti iškarpas kas spaudos buvo rašoma apie jo broį. Deje, tokių iškarpelių mažai pasiliko, ir tai tik iš kelių laikraščių ir tik tam tikrais atsitikimais.

Kas buvo rašyta apie Vinco Grybo kūrybą, čia kai ką paduodame.

Pats Juozas Grybas "Naujienų" 1930 m. lapkričio 7 d. numerį str. "Pažinkim savo talentus" štai ką rašė:

"Šlenka metai kiti, skulptorius studijuoja visoms pajėgoms. Viename laiške jis rašo: tas laikas man bėga per greitai, bet uė tai mokslas šoka suoliais pirmyn. Studijų ketvirtais metais Varšuvoj dailės parodoje laimi pirmąjį dovaną už kūrinį "Kova". Vadinasi "Iltvinas" išplėšė garbę, kur toje mokykloje buvo mokinių jau studijavusių net penkiolika metų."

Vėliau Vincas Grybas išvyksta į Krokuvą. Čia jį užklupo pirmas pasaulinis karas. Kai po karo Vincas Grybas išvyko Parįžiūr ir ten susipažinęs su dailės muziejais, dailininkais ir jau pradėjus tolimesnes savo studijas jis savo broliui Juozui štai ką laiške rašė:

"Mano dailės židiny, kokį jau sutvėriau, įvyko revoliucija ir visi diplomai išlypėjo... bet nepasiduosi, ir aš jas greitai padauginsiu keletriopai"...

Toliau tame pačiame straipsny brolis Juozas rašė, kad kai brolis Vincas grįžo iš Paryžiaus, tai laikinai jis įsikūrė su savo dirbtuvėle pas seserį Marcelę, išlekęjusią už Urbanavičiaus. Čia prasidėjo jo pirmieji kūrybos darbai. Štai

kas ten pasakytą: "...Paruošė projektą Simano Daukanto paminklui. Laimėjo pirmąjį 1500 litų dovaną. Darbai baigti, paminklas pastatytas. Projektas "Nežinomojo Knygnešio" taip pat bus kada nors realizuotas. Bus įspūdingas paminklas, tai gyvas tautos kančių ankuras. Projektas sarkofagui Vytautui Didžiajam dikičiai komplikotas ir reikšmingas. Projektas didžiajam alonritui Kovarsko bažnyčiai, projektas Vytauto Didžiojo paminklui Jurbarko, Vytauto Didžiojo biustas Kaune, jie paskutiniai trys jau priimti ir darbai jau pradėti."

Toliau Juozas rašo, kad Vincas padaręs taip pat Dėdės Šerno kapo paminklo projektą, bet jis Chicagoj atėjo paveltai ir pasiliko su broį.

Apie kitus tada Vinco Grybo darbus štai kas ten pasakytą:

"Kitas gana įspūdingas ir originalus kūrinys "Nutilo kanklės", bet nežinia kada bus realizuotas. Taipgi paruoštas pirmūlinis skicas "Mausa atena", tai gana vaizdingas Lietuvos tipas. Dar keletas darbų pasiliko Paryžiuje. Beje, per šiu metų įvykius parėdė Kaune už savo darbų statytus laimėjo aukso medalių."

Laikraštiniškas Henrikas Blazas Papilėje dalyvavo Simano Daukanto paminklo atidaryme. Jis las iškilnes plačiai aprašė ir apie patį Simano Daukanto paminklą ten yra tiek pasakytą:

"Pats paminklas, Papilės aikštėje visuomenės rinktomis aukomis pastatytas labai dailiai atrodo. Dabar, palyginus su iskylandčiu virš miesto stogų variniu Daukantui, Papilė atrodo dar skurdnesnė, dar labiau sunykusi. Bet už tai ji gali pasididžiuoti, turinti didžiulį ir gražiausią paminklą visoje Lietuvoje."

Paminklas pastatytas sulig dailininko Grybo projektu ir kaštavo 29.000 litų. Jo statymo iniciatyva priklauso mokytojams, kurie buvo sudarę paminklui statyti komitetą ir rinko visoje Lietuvoje aukas net per šešerius metus. Prie statymo gerokai prisidėjo papilėčiai, atlikdami visą statymo darbą savo rankomis nemokamai."

"Lietuvos aidė" ta pačia proga L. N. apie Simano Daukanto paminklą štai kas tada buvo rašytą:

"...Rugsėjo 21 d. įvyko mūsų didžiam tautos sąmones gaivintojui Simanui Daukantui paminklo atidarymo iškil-

mės. Į iškilmes iš Kauno S. Daukantiui paminklą statyti komitetas suruošė eskursiją. Joje vyko daug svečių. Jų tarpe švietimo ministras p. inž. Sakenis, šaulių sąjungos pirmininkas Žnuidinavičius, prof. M. Biržiška, prof. A. Janulaitis, šleževičius, prad. mokyklų inspektorius Vokietaitis, mok. Malinauskas, p. Žygelis, dailininkas P. Rimša, studentų mokyklų ir šiaip organizacijų įgalioti atstovai bei spaudos darbininkai..."

Paminklas yra pačioje gražiausioje miestelio vietoje aikštėje. Jis susideda iš Simano Daukanto pilno biusto su

knega "Zemaičių istorija" po kairia ranka ir kokių 4 metrų aukščio padestalo. Ant paminklo vario lentelėje užrašas: "SIMANAS DAUKANTAS, 1793—1864. Tai tas mokyklas vyras, kuris Lietuviai tautos praeičiai aikštėn kelti, jų kalbai lavinti, jų tautinei sėmonei dvasios ugnelėi kursyti ir didingai ateičiai siekti žematiškai prirašė daugybę knygų, per visą savo amžių švietė, kėlė savo tautą, kartų kartoms, priminti laisvos Lietuvos švietėjai mokytojai šiuo paminklu pagerbti jį 1936 met."

(Bus daugiau)

DR. JUOZAS P. JEROME SKRENDA Į TARPTAUTINĘ KONFERENCIJĄ

Dr. Juozas P. Jerome

Paskutiniu metu Lietuvių Prekybos Rūmai pradeda rodyti daugiau veiklos. Pavasarį jie suruošė sėkmingą banketą, rūpinasi Lietuvos laisvės reikalais, o netrukus rengiasi suorganizuoti Golfo Dieną. Jūsų korespondentas, norėdamas supažindinti čikagiečius ir platesnius Amerikos lietuvių sluoksnius apie Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų veiklą, užklauso šių rūmų pirmininką Dr. Juozą P. Jeromę klausimais ir pasiliko su broį.

Apie kitus tada Vinco Grybo darbus štai kas ten pasakytą:

"Kitas gana įspūdingas ir originalus kūrinys "Nutilo kanklės", bet nežinia kada bus realizuotas. Taipgi paruoštas pirmūlinis skicas "Mausa atena", tai gana vaizdingas Lietuvos tipas. Dar keletas darbų pasiliko Paryžiuje. Beje, per šiu metų įvykius parėdė Kaune už savo darbų statytus laimėjo aukso medalių."

Laikraštiniškas Henrikas Blazas Papilėje dalyvavo Simano Daukanto paminklo atidaryme. Jis las iškilnes plačiai aprašė ir apie patį Simano Daukanto paminklą ten yra tiek pasakytą:

"Pats paminklas, Papilės aikštėje visuomenės rinktomis aukomis pastatytas labai dailiai atrodo. Dabar, palyginus su iskylandčiu virš miesto stogų variniu Daukantui, Papilė atrodo dar skurdnesnė, dar labiau sunykusi. Bet už tai ji gali pasididžiuoti, turinti didžiulį ir gražiausią paminklą visoje Lietuvoje."

Paminklas pastatytas sulig dailininko Grybo projektu ir kaštavo 29.000 litų. Jo statymo iniciatyva priklauso mokytojams, kurie buvo sudarę paminklui statyti komitetą ir rinko visoje Lietuvoje aukas net per šešerius metus. Prie statymo gerokai prisidėjo papilėčiai, atlikdami visą statymo darbą savo rankomis nemokamai."

"Lietuvos aidė" ta pačia proga L. N. apie Simano Daukanto paminklą štai kas tada buvo rašytą:

"...Rugsėjo 21 d. įvyko mūsų didžiam tautos sąmones gaivintojui Simanui Daukantui paminklo atidarymo iškil-

metinių harių mokesčių. Jeigu kada būdavo surengiamas koks nors pobūvis, tai organizatoriai taip viską tvarkydavo, kad atvykusieji gautų patarnavimus už sumokėtą sumą. Tai labai gražu, visi patenkinti parengimais, bet organizacijai nieko nelikdavo. O išlaidų ir pas mus pasitaiko. Mėnesiniai susirinkimai kainuoja. Reikia samdyti salę, reikia pinigų laiskams ir raštines išlaidoms, kainuoja ir užkanda. Si organizacija jau gyvuoja daugiau 25 metų. Ji vadovavosi principu, kad neturi prasidėti su kitų organizacijų seipimu. Paskiri nariai duoda prašomas pašalpas, organizacijai šiuo reikalu neverta prasidėti. Šio principo mes ir toliau laikomės. Bet vis dėlto pinigai mums reikalingi. Jeigu jų daugiau būtų, tai galėtume lengviau siekti užsibrėžtų šių tikslų:

1. Lietuvių Prekybos Rūmų vardą garsinti visų Illinois organizacijų tarpe.
2. Supažindinti Amerikos politikus su mūsų nuomonėmis apie krašto prekybos reikalus ir apie pavergtos Lietuvos reikalus.
3. Glaudžiau bendradarbiauti su nariais tose srityse, kur Prekybos Rūmai gali nuveikti daugiau negu paskiri nariai, — baigė atsakymą į pirmą klausimą Prekybos Rūmų pirmininkas. Antras klausimas buvo toks:

— Kur ir ką dirba Lietuvių Prekybos Rūmų pirmininkas?

— Esu vaistininkas, gavau daktaro laišpų organizinės chemijos srityje, — pasakoja toliau Dr. Jerome. — Ilgus metus mokytojavau. Pirmiausia Chicagoj universitetė, vėliau Chicago City Junior College, Wilson Branch ir TV College. Tuo pačiu metu protarpiniai esu tarnavęs vaistinėje. Čia įgyta patirtį naudoju farmakologijai studijuoti. Kada įstojau į Prekybos Rūmus, buvau vietinės Research and Development pramonės valdybos narys. Teko dirbti valstybės apsaugos darbą. Dabartiniu metu esu patarėjas kitos panašios organizacijos. Ateinančiais mokslo metais mano fizikos paskaitos bus pakartotos televizijoje. Eiš iš WTTW stoties, Channel 11.

— Dabartiniu metu visą darbą laiką pasvečiu American Medical Association, kur esu sekretoriaus pavaduotojo pareigas vaistų skyriuje, ir esu kosmetikos komiteto sekretorius reikalų vedėjas. Sios pareigos verčia mane įsitraukti į visą eilę sveikatos reikalais besirūpinančių organizacijų. Turiu dalyvauti jų susirinkimuose, asmeniškai tartis su valdybų nariais. Turiu posėdžiauti su atsimokalingais pareigūnais vaistų vardu parinkime. Ypatinai tai yra svarbu, kai paruošiami nauji gaminiai. Reikia patikrinti spalvas, formas, išnėdas, svorį ir kt. Visa ši informacija bus naudojama spaudai ruošiamai knygai. Be to, paskutiniemis savaitėmis baigiau ruošti dviejų paskaitų seriją, dviadalį simpoziumą, kuris planuojamas gruodžio mėnesiu New Yorko, Moks-

lo Pažangos susirinkime. Darbo, kaip matote, netrūksta.

— Koki yra ženevoje šaukiamos konferencijos tikslai?

— Pasaulio Sveikatos Organizacijai rūpi suvienodinti naujai gaminamus vaistus, susitariti dėl jų pavadinimų, todėl ji ir kviečia po vieną atstovą iš kiekvieno didesnio krašto, kad galėtų su jais išsikalbėti apie naujai gaminamus vaistus, chemiją jų sąstatą ir nepriklausomai duodamus vardus. Jeigu pavyksta suvažiavusius susitariti dėl vardo, tai vėliau tas vardas tampa tarptautiniu, ir jį įtraukiamas į Tarptautinę Farmakopėją. Šis posėdžiai vyksta ženevoje, jiems leidžiama naudoti Tautų Rūmus su visomis priemonėmis, kad suvažiavusieji, vartojantieji anglų, prancūzų, vokiečių ir kitas kalbas, galėtų susikalbėti ir vesti reikalus. Sarbiausia — atstovus tik kamai informuoti, o vėliau padaryti reikalingus teisinius susitarimus dėl paskirų vardu.

Kartą važiuoju, kaip laikinai paskirtas Jungtinių Amerikos Valstijų atstovas, bet turiu visai mažai galvoti, jog būsiu išrinktas penkerių metų terminui stovauti JAV sluose tarptautiniuose susirinkimuose.

— Ar Dr. Jerome planuoja aplankyti kitus Europos kraštus?

— Atrodo, kad turėsiu pavyksti pakelti po svetimus kraštus. Jeigu taip įvyktų, kaip bar atrodo, tad bandysiu kviesti vieną metų susipažinti bendra Europos dailimi. Šiais metais esu pasiryžęs susipažinti su Šveicarija, pamatyti josios lopus ir paliesti pakraštį Prancūzijos. Skridamas konferencijon, manau sustoti kuriam kvi Liabone, kad galėčiau susipažinti su miestu, joje gyvuoja sąlygomis ir didesniems mums. Grįždamas namo, lioms dienoms sustosis Lorene. Ateinančiais metais jau imčiau ir savo žmoną. Kol i teks posėdžiauti, tai žmona lės susipažinti su Šveicarij vėliau abu ketinam aplankiti Italiją ir Prancūziją, — b pasikalbėjimą Dr. Jerome.

Korespondė

Moskva susirūpinu: propagandiniu šlamė

Š. m. liepos 28 d. pasil Maskvoje keturias dienas ukeš TS kultūros ministerij vartotojų kooperatyvų es sąjungos susuktas visas. gnis knygų prekybos dar tojų pasitarimas. Jame davto sąjunginių respublikų tūros ministrai, knygų pbovos organizacijų ir koopevų sąjungų vadovai, leiti knygų darbuotojai ir btekininkai, atvykę iš visos lies.

Pasitarimo dalyviai apete uždavinius, vykdant T. ek nutarimą dėl knygų pbovos būklės ir priemonių jgerinti. Tartasi, kaip kpropaguoti ir pagerinti jųnimą ypač kaime. TS Fprezidiumo nare, TS kuminišterė Furcva perskaikto nutarimą, kuriame valstybinės knygų leidyklpoligrafijos darbuotojai nampi pagerinti knygų prbūklę.

Juoni žmonės suk Ameriką

Francis A. Straukas kurie prikaishoja esą sen Kennedy tebesas per j nepatyręs būti prezidento sako: "O kaip su taismies, kurie pasirašė Nesomybės Deklaraciją? Jolcock buvo 39, Charles CatThomas Jefferson 33, BeRush 31 ir dar kiti tojeje. Tie žmonės yra v. Amerikos tėvai kūrėjai. dole Roosevelt buvo 42 kai tapato prezidentu"

Union 6-9206

7643 HARDING AVENUE
MIAMI BEACH 41, FLORIDA
BLOKAS NUO PAJURIG
Sophie ir Bernice Welicka

PASINAUDOKITE PLAČIAI ŽINOMOS IR GERAI UŽSIREKOMENDAVUSIOS FIRMOS, SIUNČIANČIOS SIUNTINIUS Į SSSR IR LIETUVĄ, PATARNAVIMU.

PACKAGE EXPRESS and Travel Agency, Inc.

(Licensed by USSR)

Brooklyn, N. Y. 1330 Bedford Avenue, Tel.: IN 7-6465 ir IN 7-7272;
Newark, N. J. — 312-314 Market Street, Tel. MI 2-2452 ir MI 2-1681; Bowling Green 9-6992.

- Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietai trumpiausiu laiku. • Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigoje. • Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių. • Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%.

Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 ryto iki 6 val. vak., šeštad. ir sekm. nuo 9 val. ryto iki 4 val. vakaro.

78 Second Avenue NEW YORK 3, N. Y. OREgon 4-1540	107 So. Vermont Ave. LOS ANGELES 4, CALIF. DUNKirk 5-6550	11601 Jos. Campau Ave. DETROIT 12, MICH. TOWnsend 8-0298
832 North 7th Street PHILADELPHIA 23, PA. WAINut 3-1747	1241 N. Ashland Ave. CHICAGO 22, ILLINOIS HUMBoldt 6-2818	651 Albany Avenue HARTFORD, CONN. CHApel 7-5164

46 Whitened Avenue, SOUTH RIVER, N. J. CLifford 7-6320

Norėdami daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogų.

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKCIJOS KOLEKTYVAS

Rankraščius siūsti: SPORTO PASAULIS
7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill.

Atsak. Redaktorius:
BR. KETURAKIS

BR. KETURAKIS

Vasaros metinių žaidynių proga

Šimet juk istoriniai mūsų užjūrinės sportinės veiklos metai — dešimtmetis, kurio iškilmingumas olimpinio metų prieglobsty, atrodo, turėjo būti tuo nors vertingiau atžymėtas ir pagal numatytą planą prarastas. Praeiti suvažinimo metu pasinėję į kasdienybės tuščius reikalus apie tai neužsiminėme, o vėliau, kai išdulkėjo nutarimai, rezoliucijų ir pasižadėjimų įkarštis, ramiai brenamame senąja tekme, negilindami jos vago ir negrynindami vandens.

Eilė šiemetinių varžybų irgi prasliuko gana blankiai, juoba, kad dar ligi šiol nei vienoje nematėme kruopštesnio pasirošimo jas praveisti ir pačių dalyvių sąžiningesnio darbo pasekmių atskėmė.

Štai, prie pat slenkščio, ir Chicagoje numatyta vasaros metinės žaidynės, kurios savo apimtyje turi lengv. atletiką, futbolo žaidimą, lauko tenisą ir plaukymą.

Lengvoji atletika kaip centrinė ašis, savo pravedimo turinimumu ir nuostatų sudėtingumu, yra sunkiausiaji sritis, kartu turinti ir didžiausią dalyvių skaičių, todėl visa varžybinių organizacija, kas liečia techniška pusę, turi būti kruopščiai paruošta. Neduok, Dieve, matyti tokį vaizdą, kuris pas mus eilėje metų tapo

lyg kviesniu garbės svečiu — *Netarka*, ką tik gražiai užsi-rekomendavusi paballiečių lengv. altk. p-bėse, nes tai didžiausias vėžys ir geresniems sportininkų pasirodymams naitinti.

Kiekviena stadiono vietelė, o ypač varžybiniai paskirų varžybų įrengimai, kaip suolių, mėtymų vietos, bėgimo takai, patikrinti ir surinkti įrankiai bei visos kitos reikalingos priemonės, privalo įrodyti sumanios, rankos triušų. Sportininkų nuosirdus drausmingumas išplaukiantis iš sveikos minties varžybinių elementų eigos, turi prisidėti prie tos pulsusoje nematėme kruopštesnio pasirošimo jas praveisti ir pačių dalyvių sąžiningesnio darbo pasekmių atskėmė.

Niekas taip nesuardo varžybų veido ir jų prasmingumo kai netinkami teisėjai, kurie savo nemokėjimu ir kartais grubiu atsinešimu į sportininkus, meta purvą į sportinę veiklos plotmę. Neseniai maritimi New Yorke, Rochesteri, Detroiti ir Chicagoje, paskirų "teisėjų" žingsniai daugiau pasikartoti negali. Nenorėtumėm tu faktų išvardinti, nes jie užuominomis jau buvo skelbtai, bet šia proga drįstame priminti, kad dalyvių įvertinimą gali apspręsti tik tokie teisėjai, kurie grynai taurumu ve-

dini rikiuojasi sportinink talsk. Užuota matyti aikštėje tokius asmenis, kuriam rūpi, kad jo vardas būtų programoje, spaudoje ir jis tuo didžiaudamas skaito atliekų sporto darbuotojo ar rėmėjo pareigas. Tam, kuris sielojasi sportinių vertybių puoselėjimu ir jaunimo aktyvumu varžybinių pažangumu, yra atvirai keltai tobulintis žinioms ir praktinei patirčiai. Esame įsitikinę, kad ir būsimos Chicago vasaros žaidynės praeis skaidriame pragiedruolių ženkle, kuris žymiai turėtų susiprinti ir viltis našesniai darbingumui telkti.

Rengėjui FASK'ui, vykdytojams — Chicago's sp. padaliniam — Neris klubui ir LFK Lithuanici, skubiai ir tvirtai sutelkti gyvasias pajėgas, kaip ir finansinius išteklius, ir sumetis tvirtų rėmų planą, sėkmingai pasirodyti. Visi to laukiamie ir nors kartą metuose norime matyti dirigento tvirtą judesį.

Lengvaatletų laukuose

Paskutinės amerikonių lengvaatletų pasirošimo varžybos Kalifornijoje ir vėl tapo apvaiknuotos 3 pasaulio rekordais.

1. Suoly į tolį Ralph Boston triušina užkietėjusį ir 25 m. su mažu priedu išlaikiusį Jesse Owens rekordą (8,13 m.) žymėdamas nepaprastą nuotolį — 8,21 m.

2. Pasaulio rekordistas kūjo mėtyme, Hal Connolly, kuris neseniai spaudai pareiškė, jog šiems šį įrankį svies per 70 m., savo žodį išpildė ir patraukė 70,33 m.

Bill Nieder, kuris po eilės nepasisekusių varžybų olimpinėi atrankai sudaryti, į teamą pateko atsarginiu, permetė niekeno nepranašautą, bent prieš 4-5 metus, 20 m. ribą ir pasaulio rekordo vėliavėlės žymenį įrašė 20 m. 7 cm.

Dviejuose frontuose vykdytas Vokietijos olimpinis kandidatų sijosimas (Hannoveri ir Erfurte), buvo vaisiumi naujo pasaulio rek. suoly į tolį moterų klasėje, kur simpatingoji rytų zonos berlynietė Hil-drun Claus pasispiria net ligi 6 m. 40 cm.

Senasis rek. lenkės Elzbieta Krzeszinskos 6,35 m. Tose pat runglynėse dar dvi vokietaitės su geru kaupu atžymėjo 6 mtr. Junker — 6,23 m. ir Hoffmann — 6,20 m.

Šiuo metu stipriausias trejetas pasauly.

Iš kitų itin iškilius yra sekancios: Martin Lauer 110 m. kliūtinį per 13,6 sek. — geriausia pasėkmė Europoje. Paul Schmidt 800 m. — 1:46,6 min., Manfred Steinbach į tolį — 7,85. Armin Hary 200 m. — 20,6 sek. ir latvaitė Ulla Donath (ištekėjusi už rytų zonos vokietės) 800 mtr. bėgime 2:06,3 min.

Anglų estafiniai vyrų teamai yra itin stiprūs ir ką tik atsiekėti jų laikai rodo būsimų kietų kovų eigą Romoje. Štai vyrai 4x100 praūžia per 40,1 s. ir 4x400 — 3,07,0 min. Abi pasėkmės šiuo metu geriausios Europoje.

Lenkų triušolininkas Joseph Schmidt, gal būt, fantastiškiausia pasaulio rekordą pa-

siekia, kai šioje rungty nu-sklendžia 17,03 mtr. Oficialusis pasaulio rek. ruso Oleg Fedosejev — 16,70 sutriuškintas net 33 cm. Šį rekordą pastatė Varšuvoje prarastose lengv. at-varžybose. Tai pirmasis pasaulio triušolininkas taip smarkiai ir net neįtikėtinais staigiais prakirtęs 17 m. nepalaužiamą sieną, apie kurią, bent šiuo metu, greičiausiai niekas nei nesvarjojo, nes tarp 16,50 ir 17 m. yra didelis skirtumas.

Futbolo aikštynuose

Brazilijos vienuolikė Bangu New Yorke laimėjo tarptautinį k-dų turnyrą, baigėme 2:0 sudorėjusi škotų vicemeisterį Kilmanrock.

Mažoji Islandija tarpvalstybiniame susitikime su Vokietija parklupdyta 0:5 (0:2).

Borussia Neunkirchen viešdama Sovietų S-goje gauna pylos 0:7 nuo armijos teamo. Rungtynes Maskvos Lenino stadione sekė 40,000 žmonių. Antros rungtyneš vokiečiai irgi supliekami 1:4 Kijevo Dynamo. Vokietijų spauda kerta saviesiems už tokį "representavimą".

Danijos futbolo rinktinė, nors ir po labai skaudaus išgyvenimo kritusių žaidėjų lėktuvo nelaimėje, savo sostinėje ir Kopenhagoje 1:0 laimi prieš Vengriją. Po šio laimėjimo atgijo viltys ir į Romos olimpinį turnyrą, nes būdama klasifikavusi, Danija gali tapti nelauktu favoritu ir baiginiam ratui.

Danija grupuojas su Lenkija, Tunezija ir Argentina. Žinant, kad lenkai eina urmu su "tikraisiais viso krašto mėgėjais", kurie smarkiai išsijojimo grupėje nukirto suomių ir vokietius, reikėtų priduoti nemažą galimybę tapti savo partnerių nugalėtoja. Žiūrėsime, o danams ypatingos sėkmės!

Kituose gr. susikirstymuose įmantriai stiepiasi Jugoslavija, Italija ir Vengrija.

Argentinos krašto rinktinė, Buenos Aires mst. prie 100,000 žiūrovų, nelauktai 2:0 patiesia Ispaniją.

Ispanija buvo be Puskas (jis dar neturi teisės krašto rinktinėje), bet su Di Stefano ir prieš argentiniečių panterą Roma — vartininką visi smūgiai liko be vaisių.

Ilgametis Austrijos futbolo meistris, o taip pat ir šiemetinis, Rapid Wien, New Yorke prarastame tarpt. futbolo turnyre iš 4 susitikimų nepelne jokio taško ir su 0:8 išk. stovį paskutinėje vietoje.

Olandijos Roterdamo futbolininkai, Fejenoord klubo atstovai, 2:2 baigė su Maskvos Dynamo.

Ivairios sporto žinios

Tarptautinio Olimpino K-to p-kas Avery Brundage ir šio k-to kancleris Otto Mayer specialiu aplinkraščiu kreipėsi į taut. olimpinius komitetus ir visas tarptautines sporto s-gas, prašydamas, kad mėgėjiškumo principas vyrų dalyvių tarpe, stiprinantis olimpines idėjas prasmę.

Vokietijos plaukymo p-bės praėjo su iškiliomis pasėkmė-

Sunku pasakyti, kodėl baltasis gandra pasirinko artimą žmogaus kaimynystę, kodėl jis nevensia krauti sau lizdą net ant gyvenamojo pastato stogo, kai tuo tarpu juodasis jo "brolis" nusidangino į tamsių girių glūdumą. Matyt, tai ilga istorija. Kaip ten bebūtų, tačiau žmogus myli gandra, jį globoja. Yra žinių, kad anksčiau už gandro nušovimą grėsdavusi net mirties bausmė; žmogus, išardęs gandra, susilaukdavo visuomenės neapykantos. Pasakojama, kad šis žmogaus palankumas gandra, įgavęs religinio kulto pobūdį, kai kuriose tautose gyvas dar ir šiandien.

Lietuvoje sunku įsivaizduoti sodžių, kurio nepuoštų bent vienas gandra. Gandra — sodybos jaukumo, ramybės, santeikos simbolis. Žmonės mėgsta tyliais vasaros vakarais pasiklausyti dalgio plakimą pamėgdžijančių gandrų kalenimo, stebėti pirmus nędrisius gandrai bandymus skristi...

Baltasis gandra krauna lizdą ne tik pas mus — Lietuvoje. Ypač daug gandrų yra Polesėje (Baltarusijoje). Čia yra kaimų, kur ant kiekvieno stogo po gandra lizdą sukrauta. Gausiai gandrai gyvena Lenkijoje, Vokietijoje ir kitose Vidurio Europos valstybėse. Kiek mažiau jų Europos vakaruose, nors yra žinoma, kad gandra anksčiau ir čia buvę gausu. Anglijoje ir didesnioje Prancūzijos dalyje baltasis gandra visai išnyko. Prancūzai jau seniai susirūpino gandra likimu. Ribovės miesto municipalitetas sugalvojo įrengti dirbtines pelkes ir įveisti jose varles. Tokiu būdu jie mano grąžinti čia išnykusius gandra. Ar tai pavyks — parodys ateitis.

Baltieji gandra sutinkami ne visoje Tarybų Sąjungos teritorijoje. Apie Maskvą, už Maskvos jie jau negyvena. Nemažai gandrų Ukrainoje; yra jų Azerbaidžane, Armėnijoje, Vidurinėje Azijoje. Visur jie globojami ir saugomi įstatymais.

Pastebėta, kad iš Pietinės Af-

mis. Iš 25 rungčių, 23-jose pagerintos pasėkmės, iš 15 rekordų, įskaitant abidvi zonas, ir itin pasigėrėtiną pasėkmę Klein Darmstadto 17-mečio mokiniu, kuris 200 m. l. stiliumi išneria per 2:05,4 min., kas yra Europos krašte geriausia. Ligšiolinis laikas 2:05,6 min. priklausė trigubam Europos meist. anglui Joan Black ir rusui Piotr Nikolajew. FINA ir LEN — tarptautinė plaukimo ir Europos plaukimo yra nustatę prieš ketvirtą metų normą 2:05,2, kurią atsieks bus užskaitytas Europos rek.

Matome, kad lengvapėdiškai niekas nesišvaisto rekordų terminu, kaip kad matome savo metinėse žaidynėse ir vadinamą "rekordų" tvirtinime.

Europos futbolo s-ga (UE FA) 1961 m. planuoja Europos klubų taurės baigę praveisti Londono Wimbledono stadione, kur jau išanksto spėliojama arti \$500,000 pajamų. Paskutiniuosius, 1960 m. baigėms, rungtyne Glasgow sumetė 150,000 dolerių.

rikos, kur gandrai žiemoja, į Europą grįžta vis mažiau gandra. Daug pasaulio ornitologų pradėjo domėtis gandrų nykimo klausimu. Po gausių stebėjimų mokslininkai priėjo išvados, kad svarbiausia priežastis yra pelkių sausėjimas, plačiu mastu vykdomas daugelyje Europos šalių. Nemažai gandrų žūsta perskridimo metu (nepalankus oras, vėjai, andros, aukštos įtampos elektros laidai ir kit.). Afrikos pietuose daug gandrų žūva prilese arsenu apnuodytų žiogu.

Pereitais metais Afrikoje — Bulavojo mieste — posėdžiavo Tarptautinis paukščių apsaugos komitetas. Svarstant klausimą apie gandrų apsaugą, buvo pasiūlyta 1958 metais atlikti visame pasaulyje baltųjų gandrų apskaitą. Pagal apskaitos programą, numatyta suskaiciuoti visus tuščius ir apgyvenamus gandra lizdus, išperėtus ir išskridusius iš lizdų jauniklius. Tai padės išaiškinti gandrų nykimo greitį, padės nustatyti efektingesnes baltųjų gandrų apsaugos priemones.

Šių metų vasarą apskaita buvo atlikta ir mūsų respublikoje. Gandrai skaičiuojami daugiau kaip 900 medžiotojų, apylinkių tarybų, visuomeninių gamtos apsaugos inspektorių, miškininkų, moksleivių. Apskaitos rezultatai gana įdomūs.

Tarybų Lietuvos kaimuose, miesteliuose, atskirose sodybose yra 8,800 gandra lizdų. Gandrai gyvena ne visuose. Pusantro tūkstančio lizdų yra tušti ir gandra nelankomi. Jų šeiminkai, matyt, arba žuvę, arba pasirinkę geresnę vietą.

Gandrai — dideli peštukai. Pavasarį atskiros gandra poros žiuriai pešasi dėl "gyvenamojo ploto" — lizdų. Šios kovos dažnai nesiliauja ir po to, kai lizde jau būna padėti kiaušiniai. "Kariaujant" nemažai kiaušinių sudaužoma arba išstumama iš lizdo. Tokiu būdu ne visur pasiseka sėkmingai išperėti jauniklius. Iš perėjusių mūsų respublikoje 7 tūkstančių gandrų porų laimingai išperėjo 6,800 porų.

Gandrai savo jauniklius labai rūpinasi. Juos gerai maitina, šildo, saugo. Ir vis tik ne visiems jaunikliams lemta išaugti. Tai žiūrėk, kuris nors iš lizdo iškrito, kita kovos įkarštyje patys tėvai išmetė, o trečia vėjas nupūtė pirmą kartą pabandžius skristi. Žodžiu, iš arti 20,000 išperėtų šiais metais pas mus gandrai išaugo

ir laimingai iškrito į dausas apie 18,800.

Baltasis gandra minta įvairiausias smulkiais gyviais. Jis ryja viską, ką tinkamo randa pievose, balose, laukuose: varles ir tritonus, žiogas ir muses, šliuzus ir kumelėdes. Daugiausia maisto jie randa laukuose, užliejamose paupių pievose, kur visuomet knibždėte knibžda gausybė visokiųjų gyvūnelių. Taigi, ir vietą gyventi gandra renkasi arčiau vandens. Tai labai aiškiai matyti iš gandrų pasiskirstymo mūsų respublikos teritorijoje. Pasirodo, turtingiausias gandrais yra Nemuno žemumys. Matyt, svarių vaidmenį čia vaidina Nemuno žemupio užliejamos pievos. Vien tik Pagėgių rajone šiais metais perėjo 312 porų gandrų. Šilutės rajono kaimuose ir sodybose perėjo 222 poros.

Aplamai, žemaitija yra tankiausiai gandrų apgyventas kraštas. Mituvos ir Jūros upių baseinuose krauna lizdus maždaug ketvirtadalis respublikos gandrų. Priekulės rajone gyvena 238 gandra poros, 179 — Klaipėdos rajone, 157 — Plungės rajone, 178 — Tauragės rajone.

Suvalkija — šėsupės baseinas — irgi gana turtinga gandrais. Daug gandrų yra Kalvarijos, Kazlų-Rūdos, Vilkaviškio rajonuose.

Kiek mažiau gandrų yra rytiniuose respublikos rajonuose. Čia, matyt, jiems nėra pakankamos maisto bazės, mat, Aukštaitijoje nedaug lankų ir pievų. Kiek gausiesnis gandrų būrys laikosi prie Sventosios.

"Europos Lietuvis"

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI "NAUJENAS"

NOW! **4 1/4%** PER ANNUM ON ALL ACCOUNTS

4 1/4% EARNING ON PREPAID SAVINGS

Effective Jan. 1, 1960

FREE ALUMINUMWARE WITH \$50.00 OR MORE

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. 1447 So. 49th Court, Cicero, Ill. Tel. Bishop 2-1397

HOURS: MONDAY 9 to 5 TUESDAY, THURSDAY, FRIDAY 9 to 5 SATURDAY 9 to 1 WEDNESDAY CLOSED

TAUPLYKITE TEN, KUR MOKAMAS AUKŠCIAUSIAS DIVIDENDAS

MIDLAND SAVINGS

Ant visų sąskaitų **4 1/2%** Ant Bonus sąskaitų **5%**

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4038 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILL. Phone: LA 3-6719

Kiekviena sąskaita iki \$10,000.00 aprausta Federalinės valdžios Draudimo Įstaigoje. August Saldukas, Prezidentas

Apraustas saugumas - pelningi patarnavimai

Pasinaudokite sekančiais mūsų patarnavimais: Nariams veltui iškeičiami čekius • Duodame Money Orderius — čekius šeimos biloms apmokėti • Apraudžiame taupymo skyrius • Kalėdų ir vakacijų skyriai • Aukšti dividendai • Jaunuoliams kolegijos bonų skyrius • Nemokamas parkinimas • Saugios vaučių dėžutės • Depozitavimas naktį • Organizacijoms veltui kambarys susirinkimams • Ir daug kitų naudingų patarnavimų.

Chicago Savings & Loan Ass'n

6245 So. Western Ave.

Tel.: GRovehill 6-7575

Chicago, Ill.

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

CRANE SAVINGS AND Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th Street Tel. LAFayette 3-1083

Nemokamai vieta, automobiliams

4 1/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.

Pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

1958: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antradienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

1909 **INSURED** 1960

Taupyk stipriausioje CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE

Turtas — \$75,000,000.00

Atsargos Fondas \$6,500,000.00

Justin Mackiewich, Chairman of the Board

Justin Mackiewich Jr., President

FREE PARKING

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 PHONE: Virginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šėšt., nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neatidaryta.

F & M RADIO
& TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CALUMET 5-9833

New Life Delicatessen
Nami gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
Victory 2-7666
Jonas Grinius, se-ininkas

KAI SIJSITE SIUNTINI I LIETUVĄ
ir norėsite pažinimo, greito ir pigaus patarnavimo, tai kreipkitės I LIETUVIŲ BENDROVĘ

WORLD PARCEL SERVICE,
3322 SO. HALSTED ST.
Chicago, Ill. Tel.: YA 7-0677

Cia taip pat rasite didelį pasirinkimą nebrangiomis kainomis:
Paltams, Kostiumams, Suknelėms, vilnonių, šilkinių, nailoninių ir kitokių medžiagų, iš Anglijos importuotų ir vietinių; rašomų ir siuvamų mašinų, akordeonų, stiklinių, odos, fotoaparatus, vaistų ir kitokių prekių.

Jeigu paskambinsite, tai nusiimsime mašiną ir atvešime jus į mūsų įstaigą be primokėjimo.

Siunčiame siuntinius

pigėsnėmis kainomis kaip bet kur kitur, pavyzdžiui 6 vyriškų kost. medžiaga su persiuntimu tik \$61.50. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemiausiomis kainomis. Be to vaistų siuntimas iš Anglijos kainuoja tris kartus pigiau, negu iš Amerikos. Ateikite ir ištikinsite siuntinio ir prekių pigumą. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir L i u s e s suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St. Chicago 8, Ill., LA 3-2021. At-dara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00-6:00, arba 4090 S. Archer Ave., Chicago 32, Ill., LA 3-3037. Šiuo metu uždaryta. A. Kavaliauskas. (Sk.).

Palengvintas siuntimas

Išmokate po 3 mėn. už prekes, supirktas pas mus. Kviečiame atsilankyti. Pirmoji lietuviška bendrovė JAV, siunčianti Jūsų atneštus daiktus į Lietuvą.

PATRIA
GIFT PARCEL CO.,
3741 West 26th St.
Chicago 23, Ill. CR 7-2126 (Sk.)

BUDRIKO RADIO PROGRAMA

Pasiklausykite sekmdienį Budriko radio programos iš stoties WHFC, 1450 kil. nuo 2:15 iki 3 val. po pietų. Programoje dalyvaus solistė p. Izabelė Motiekaitienė. Taipgi bus geros muzikos ir mįslių kontestas. Būtinai pasiklausykite ir dalyvausite konteste.
Pranešėjas

Dalia Zolpūtė Ondrick, Marijono ir Silvestro Zolpū dukterė, ketvirtadienio rytą pagimdė sveiką ir stiprą berniuką. Naujagimio motina gerai jaučiasi. Pasitaisė ir grandma, kuri paskutiniu metu sirguliavo.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

Jūsų pristatyti ir iš Europos (iš katalogu). Siunčiame akordeonus, siuvas mašinas ir kt. Viskas žymiai nupigintomis kainomis.

Overseas Cargo Co.
514 W. Pershing Rd. (39th St.)
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: OA 4-9079
Vedėjas P. NEDZINSKAS

LEARN IBM KEY PUNCH OPERATION IN 3 WEEKS
Morning, Afternoon and Evening Classes
Big Demand for Operators Positions Available Immediately
Call SU 7-9603
COMPTON SCHOOL
Dept. N. B. — 2
6233 S. Western Ave., Chicago
4150 N. Milwaukee, Chicago 41
Merchandise Mart, Rm. 7134, Chicago

Spalio 2 d. Walter Rasčiausko vadovaujama ekspedycja išskrenda dviem savaitėm į gražiąsias Havajų salas. Keleiviai turės progos pamatyti Honolulu miestą ir uostą, aplankyti kitas salas, kalnus ir pasigėrėti žaliaja gamta.

Kviečiame Jus prisijungti prie šios ekspedycijos. Platesni informacijų gausite, jei pateletonuosite arba parasysite:

WIDE WORLD TOURS
Evergreen Plaza
95th & WESTERN AVE.
Telefonai:
GA 2-0640 — BE 3-1104

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

"Miniaturinė Rusija"

Kubą pagreitintai virsta miniaturine Sovietų Rusija, pasakė Robert T. O'Leary, Amerikos katalikų karo veteranų (CWV) komandierius šios organizacijos konvencijoje Chicagoje. "Aš jau prieš metus laiko spėjau, kad Fidel Castro pavirs raudonas. Jis pastarąjį visiškai tą pačią praktiką, paimdamas savęs salos kontrolę, kaip tai padarė Rusijoje — pirma paimdamas mokyklas, paskui svetimų kraštų nuosavybes ir dabar bažnyčias".

Nusikaltimų skaičiai išgąstingai didėja

Kalbėdamas katalikų karo veteranų konvencijoje Chicagoje FBI vice direktorius Cartha D. deLoch pareiškė, kad Amerikoje nusikaltimai didėja keturis kartus sparčiau kaip gyventojų prieauglis ir dėl to kaltino pačių žmonių apatiją. Svarbiausioji visų nusikaltimų priežasčių esą paauglių nusikaltimai (delinkvencija) ir piliečių bendradarbiavimo stoka. Kai 1848 metais kanalas buvo baigtas, Beebe's taverna ir šalia jos šaltinis, pasidarė labai populiarūs praplaukiančių valčių ir laivų igulų troškulo problema".

Demokratai Chicagoje suplanavo kampaniją

Trečiadienį Morrison viešbutyje Chicagoje įvyko vienuolikos vidurinių vakarų valstybių demokratų atstovų susirinkimas pasitarti, kaip sukelti Kennedy kampanijai daugiau lėšų. Dalyvavo finansų komitetų atstovai iš Iowa, Michigan, Ohio, Missouri, šiaurinės Dakotos, pietinės Dakotos, Minnesotos, Nebraskos, Wisconsin ir Illinoisaus.

Mathew McCloskey, nacional. registracijos kampanijos vedėjo padejėjas, pasakė, kad partijos vadai turės išlyginti apie 7 milijonus doterių išlaidų. "Tai bus žiauriai sunku, kaip visuomet", jis pastebėjo, pridurdamas, kad lygticia kiekvienos rinkimų kampanijos metu pakyla pragyvenimo reikmenų kainos.

Pranešta, kad Detroitas pradėjo balsuotojų registraciją jau praėjusio antradienio vakare, Milwaukee ir St. Louis trečiadienį. Pagirta Chicago už sudarymą septyniolikos registracijos centrų šalia visą laiką veikiančios Rinkimų Komisionierių Tarybos istaigos, miesto valdybos namuose.

USA (United Steelworkers of America) Illinoisaus AFL/CIO politinio auklėjimo komitetas indorsavo demokratų tiketą Illinoisaus valstybėje su sen. Paul H. Douglas ir Otto Kerner priešakyje.

Tas pats komitetas užgrybė šiuos Cook apskrities kandidatus: Thaddeus V. Adeso ir apskrities teismo teisėjus, Daniel P. Ward ir valst. prokurorus (gynėjus); Joseph J. McDonough ir municipalinio teismo klerkus; Mathew W. Bieszczal ir municip. teismo baiflius ir Augustine J. Bowe ir municipalinio teismo vyr. teisėjus.

"Kol nepagautas tol nevagis"

Teisėjas Saul Epton, berniukų teisme (Boys court) paleido tris pusbarnius, 17, 18 ir 18 metų amžiaus, kuriuos policija buvo sulaikiusi Comiskey parko automobilių aikštėje už "netvarkingą elgesį". Jie visi dėvėjo Egipto kobražaketus ir turėjo peilius. Teisėjas nusprendė, kad nėra įrodymo, jog jie būtų netvarkingai elgesį.

VISI RYTOJ I KARKLO ŠALTINIUS!

Kas važiuojantiems į Naujienų pikniką žinotina apie vietovę Willow Springs

Vienas pirmųjų Chicago's istorikų A. T. Andreas, rašydamas apie istorinį kaimelį prie Des Plaines upės į pietų vakarus nuo Chicago's, pasakoja, kaip tas kaimelis gavo Karklo šaltinio (Willow Springs) vardą.

"Jis savo vardą gavo iš to fakto, kad iš po vieno karklo aukštai viršūnės gauslo šaltinis, apščiail tiekdamas skaidraus putojančio angliarūgštini turtingo vandens."

Vien dėl to šaltinio 1842 metų pavasarį čia atsikėlė ir apsigyveno George Wallace Beebe, pasistatė kombinuotą rašybinį namą, taverną ir "burdinierių" gyventinį namą, ir tuo būdu pateko į vietos istoriją kaip pirmasis Willow Springs gyventojas.

Tais metais dirbininkai kasė Illinois-Michigan kanalą, kuris šioje vietoje bėgo lygiagrečiai su Des Plaines upe ir eventualiai sujungė Chicago upę su Illinois upe. Vienas to kanalo kontraktorių buvo ir pirmasis šios vietos kolonistas George Beebe, kurį laiką turėjęs net 300 darbininkų. Kai 1848 metais kanalas buvo baigtas, Beebe's taverna ir šalia jos šaltinis, pasidarė labai populiarūs praplaukiančių valčių ir laivų igulų troškulo žvaigždė prakiuro?

TRUMPAI

Naujienų piknikas rytoj — sekmdienį, rugpjūčio 21 dieną. Visi iš arti ir toli, iš Chicago ir apylinkių, traukiamie į Bučo sodą, Willow Springs, ir juo anksčiau juo geriau, nes kad ir maloniausia diena yra su galu. Norint su daugeliu draugų ir draugių susitikti ir vienos dienos permaža. Sekite Naujienose pikniko skelbimą, o kas kelio į Willow Springs gerai nežino, prašoma paskaityti Naujienose įdėtą planą ir patarinimą, kaip pikniko vietą surasti. Taisgi, iki pasimatymo rytoj.

Adolfo Ramonio orkestras gros NAUJENŲ piknike pirmame aukšte \$25 mėnesiui. A. Jucius, 900 W. 19th Pl.

Balfo šeimas ir banketas vyks Congress viešbuty spalio 25 ir 26 dienomis.

Laišės iš Waukegano vienas geras Naujienietis rašo: — Ar jum ten Chicagoje neateina į galvas, po kokį pikniką surengti ir ne Chicagoje? Pavyzdžiui, mes Waukegane turime gražiausių piknikui vietų ir geriausias salygas, bet mūsų vieny dideliu piknikui neužtenka. Jei čikagieščių atvažiuotų iš vienos pusės, o kenošiečių su raciniečiais iš kitos pusės, tikrai privažiuotų, mes Waukegano paežerėse turėtume nemažesnį pikniką, kaip jus ten Bučo darže. Anyway, atvažiuoju į jūsų pikniką su savo pasiūlymu, kurį dar šia vasarą galėtume įgyvendinti. **Jonas Pr.**

Town of Lake "skyway" — iškeltas viadukas, kuris jungs Damen gatvę nuo 38-tos iki 47-tos gatvės buvo pradėtas statyti prieš metus laiko ir vėliau tie darbai sustabdyti, dabar vėl atnaujinti ir vykdomi pilnu tempu. Automobiliai džiaugiasi, nes jis žymiai sumažins judėjimo spūstį Ashland ir Western gatvėmis. (j)

Sakių Apskritis Klubo ruošiamoje metinėje gegužinėje, kuri įvyksta rugpjūčio 21 d., tuoj po pietų, A. Bruzgaliūnė piknikų vietoje, 8274 Kean Ave., sutiko dalyvauti ir ką tik iš Lietuvos, Sakių apskr. atvykęs mielas lautiškas Petras Mockaitis. Gegužinėn atvyks

Vėl negyva moteris

Chicago's šiaurėje, 4214 N. Kenmore, apartamentu rasta negyva Mrs. Louise Way, 46. Ant stalo jos vieno kambario bute buvo padėtas kruvinas duona piauostomasis peilis. Suimtas geležinkelietis Stanley Carter, 52 metų, prisipažino tą vakarą su ja susitikęs salūne, parvykęs su ja į jos apartamentą ir čia susiginėjęs dėl 5 dolerių sąskaitos. ... Jis jai sudavęs, o ji jam grąsinusi peiliu. Policija rado jos kambario krosnies dujas atsuktas ir atidarytas langą.

Neužilgo atidaromas šiaurvakarių plentas

Northwest Expressway inžinieriai žada būtinai baigti statyti 16 mylių ilgumo autostradą, kuri be sustojimo ir klūčių leis 20 minučių greičiau pasiekti automobiliais miesto centrą iš Chicago's šiaurvakarių ir O'Hare aerodromo. Darbas norima pabaigti dar prieš lapkričio mėn. pradžioje įvykstant prezidento ir kitų pareigūnų rinkimus. Naujuoju plentu bus po 4 važiavimo linijas abiem pusėmis. Northwest Expressway sujungs su Northwest Tollway, iš kur betarpiškai pasiekiamas Rockford ir Beloit, Wis., be to sujungs su Edens Expressway šiauriniu galu, kuris yra už 24 mylių nuo miesto centro.

"NAUJENOSE" gali rašyti kiekvienas ir apie viską.

CLASSIFIED ADS.

RENTING IN GENERAL Nuomos

PATARNAUJAM Veltu Rimtiems nuomininkams reikalingi įvairių didumų butai. Ypač dėmesys kreipiamas į butus su baldais. **MARKUS RENTALS** 3019 W. 63rd St. HE 6-3636. Nuo 9 iki 9, šešt., sekm. iki 5

NEMOKAMA I PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti **Prospect 8-2233 BELL-VARPAS** 6455 So. Kedzie Ave.

ISNUOMOJAMAS miegamas kambarys. 7207 W. Western Ave. GR 6-1723.

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas Brighton Parke, be valdys. 2732 W. 39 St. LA 3-2958.

ISNUOMOJAMAS apšildomas kambarys, su virtuve ir kitais patogumais, su baldais arba be baldų, yra garažas. 6947 S. Washenaw Ave. RE 7-2377.

ISNUOMOJAMAS švarus ir ramus kambarys, nuoma nedidelė. 6049 S. Kildare Ave.

ISNUOMOJAMA 5 kambarių butas, 3 miegamieji, su šiluma antrame aukšte ir 4 kambariai baseamente, gazo pečiai apšildoma. Apsauga nuo potvynio, be vaikų. LA 3-1359.

ISNUOMOJAMAS Brighton Parke gražus kambarys. Kreipkitės po 6 vakarę. 4623 S. Francisco. YA 7-5274

ISNUOMOJAMI furnišuoti 4 dideli kambariai su atskira vonia ir įėjimu. Pageidaujami suaugę. GR 6-8063.

ISNUOMOJAMAS 4 kamb. butas, be vaikų vyresnio amžiaus žmonėms. 2-me aukšte. 4126 S. Campbell Ave.

RENDUOJAMAS furnišuotas kambarys, šaldytuvai, šiluma, karštas vanduo. Atskiras įėjimas. 3554 S. Halsted St.

ISNUOMOJAMAS mieg. kamb., gali naudotis virtuve, 55 ir Kenneth apylinkėje. LU 2-2136.

ISNUOMOJAMAS 5 kamb. butas, naujai dekoruotas, nauja vonia, nuo vieno iki sienos kilimai, pečius dėl sienos ir šaldytuvai, pageidaujama suaugusiems. PR 8-6426. Skambinkite po 5 v. v.

ISNUOMOJAMA vienas asmenini maža rezidencija, baldai, šiluma ir šviesa. LA 3-1088, nuo 5 v. v.

ISNUOMOJAMAS šviesus 4 kamb. butas pirmame aukšte \$25 mėnesiui. A. Jucius, 900 W. 19th Pl.

svečių iš Michigano, Indianos valstijų ir kt. tolimesnių vietovių. Malonu su visais bus susitikti gegužinėje ir linksmai, maloniai praleisti laiką žaliuojančios gamtos aplinkumoje. Šokiams gros geras orkestras, bus dovanų ir kt. įvairumai. Svečiai turės progą pasivaizinti šiltai, šaltai užkandžiais ir gėrimčiais. Tą pat dieną įvyksta ir "Naujienų" gegužinė, nevisai patogų, kad taip rengimo datos sutapo. Tačiau nėra to blogo, kuris neiseitų į gerą. Piknikų vietos netoliese viena nuo kitos, tad bus galima abejose apsilankyti ir visur senai bematytus pažįstamus sutikti.

Jei pasitaikytų blogas, lieptingas oras, tuomet šakiečių gegužinė perkeliama J. Budriko salėn, 1442 So. 49th Court, Cicero. (j)

FARMS FOR SALE

ISSIKRAUSTO. 70 akrų, 9 kamb. moderniškas namas. Rt. 2, Box 599, New Buffalo, Mich. Prieinama kaina. Savininkas O. Cezany. Telefon. 69732

PARDUODAMAS PIENO UKIS su visais gyvuliais ir inventoriu. 16 melžiamų karvių, 11 veršukų (televių). Visos mašinos, gera ganykla. Ant dviejų akrų, 159 akrų, 90 dirbamų žemės. 7 kambarių namas su baldais. \$16,500 išmokėjimui. **LEGRAND REAL ESTATE** Plainfield, Wisconsin.

COAL—WOOD—OIL Analyt—Malkos—Aliejus **COAL — FUEL OIL VANDER WAGEN BROTHERS** 4554 W. 63rd STREET PO 7-8020

PERSONAL Asmenų teiška

IESKAU savo sesers vaikų. Algirdo ir Albino Balandžių, kilusių iš Ylaikių parapijos, Urvių kaimo. Tėvų vardai Danielius ir Petronė. Pirmiau gyveno Italijoje. Prašau jų arba apie juos žinancius pranešti man. K. Gelvinauskas, 114 No. Barton, New Buffalo, Mich.

PATIKSIM — VESIM. Virš 40 metų nekalta išsiskyręs, negerias. Atsiliepti ir gyvenimui, su gyvenimo aprašymu. foto. Rasykite Box 4839, Naujienos, 1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

F & G WHOLESALE HOUSE Headquarters for big savings! Save up to 20% on name brand. Appliances, jewelry, school supplies, sporting goods, radios etc. Open daily & Sat. till 6:30 P. M. Mon. - Thurs. - Frid. till 9 P. M. Sundays 11 A. M. — 4 P. M. 6531 W. 63rd St.

"NAUJENOSE" gali rašyti kiekvienas ir apie viską.

7 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, AUGUST 19, 1960

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
Paskolos, perkant namus, daromos ilgias terminams...

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
BOK SAU BOSU-eik i gerą bizni:
restorana ir spurgu (doughnuts) ke-

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
2 AUKSTU mūrinis, 6 ir 6, plytelių
vonia, garazas, 1 yr. old, on leg-

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
SAVININKAS PARDUODA. \$1,500
imokėti, mūrinis 7 kamb. rezidencija
su visais patogumais. Tik \$12,900.

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
STATYBININKAI PARDUODA
VISISKAI NAUJUS NAMUS,
galima tuojau apsigyventi. 3 miegam.,

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747
11 APARTMENTŲ netoli 63-čios ir
California Ave. Namas labai gerai
suvartklytas. \$12,600 met. pajamų.

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
2 AUKSTU mūrinis, 6 ir 6, plytelių
vonia, garazas, 1 yr. old, on leg-

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
SAVININKAS PARDUODA. \$1,500
imokėti, mūrinis 7 kamb. rezidencija
su visais patogumais. Tik \$12,900.

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
STATYBININKAI PARDUODA
VISISKAI NAUJUS NAMUS,
galima tuojau apsigyventi. 3 miegam.,

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
MARQUETTE PARKO CENTRE
2 BUTŲ mūras 2x6, art. lietuviškos
mokykl. Išskirti vamzdžiai, naujas

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
2 AUKSTU mūrinis, 6 ir 6, plytelių
vonia, garazas, 1 yr. old, on leg-

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
SAVININKAS PARDUODA. \$1,500
imokėti, mūrinis 7 kamb. rezidencija
su visais patogumais. Tik \$12,900.

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
STATYBININKAI PARDUODA
VISISKAI NAUJUS NAMUS,
galima tuojau apsigyventi. 3 miegam.,

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
MARQUETTE PARKO CENTRE
2 BUTŲ mūras 2x6, art. lietuviškos
mokykl. Išskirti vamzdžiai, naujas

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
2 AUKSTU mūrinis, 6 ir 6, plytelių
vonia, garazas, 1 yr. old, on leg-

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
SAVININKAS PARDUODA. \$1,500
imokėti, mūrinis 7 kamb. rezidencija
su visais patogumais. Tik \$12,900.

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
STATYBININKAI PARDUODA
VISISKAI NAUJUS NAMUS,
galima tuojau apsigyventi. 3 miegam.,

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
MARQUETTE PARKO CENTRE
2 BUTŲ mūras 2x6, art. lietuviškos
mokykl. Išskirti vamzdžiai, naujas

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
2 AUKSTU mūrinis, 6 ir 6, plytelių
vonia, garazas, 1 yr. old, on leg-

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
SAVININKAS PARDUODA. \$1,500
imokėti, mūrinis 7 kamb. rezidencija
su visais patogumais. Tik \$12,900.

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
STATYBININKAI PARDUODA
VISISKAI NAUJUS NAMUS,
galima tuojau apsigyventi. 3 miegam.,

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
MARQUETTE PARKO CENTRE
2 BUTŲ mūras 2x6, art. lietuviškos
mokykl. Išskirti vamzdžiai, naujas

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
2 AUKSTU mūrinis, 6 ir 6, plytelių
vonia, garazas, 1 yr. old, on leg-

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
SAVININKAS PARDUODA. \$1,500
imokėti, mūrinis 7 kamb. rezidencija
su visais patogumais. Tik \$12,900.

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Zeme - Pardavimui
STATYBININKAI PARDUODA
VISISKAI NAUJUS NAMUS,
galima tuojau apsigyventi. 3 miegam.,

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT

HELP WANTED - FEMALE
Reikia Darbininkų
CLERK - TYPISTS
FOR ACCOUNTS RECEIVABLE
AND ACCOUNTING DEPARTMENT